

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos példát sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, június 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az elhajtott munkaszerszám.
Adóügyi tanácsnevek értekezlete.
A politika eseményei.
Ülés a kereskedők körében.
Szalacz Gyula rópirata.
Fogházra ítélt román lelkes.
Az orosz-japán háború.
A kőműves-sztrájk kritikus napja.
A szegedi választás.
Az aradi törvényszék és a vasutas sztrájk.
A pékek parazitája.
A tűzérletanya helye.
Sikkasztó bírósági végrehajtó.
Mangra a népoktatási ankétról.
Városi esendőség Aradon.
A főgimnázium ünnepe.
Tárca: Az arckép. Fordította: Yvonne.
Csarnok: Ellentétek. Írta: Tutsekne-Bexheff L.

Az elhajtott munkaszerszám.

Arad, június 1.

A legtartósabb építőiparos-sztrájk, mely eddig Magyarországon volt, most éli virágkorát Aradon. Negyedik hete már, hogy tétlenül lézeng a Maros partján hétszáz kőműves, s dacára a naponként megújuló békéltetési kísérleteknek, mindezideig nem sikerült meggyezést hozni létre munkás és munkaadó között.

A helyzet, ugylátszik most érte el tetőpontját. A mai napon egy vállalkozó cég idegenből hozatott munkásokat, akik nem vállalván szolidaritást aradi munkástársaikkal, nyomban megkezdték a munkát. Ami annyit jelent, hogy a sztrájk

első méregfogát sikerült kikezdeni a munkaadóknak.

Maga a sztrájk és annak egész lefolyása éppenséggel nem dicsekedhetik a közönség rokonszenvével. A kőművesek eljárása alaposan megingatta a munkások törekvéseinek komolyságába és az adott szó megbízhatóságába vetett hitet, mert a jelenlegi munkaszünetés egy korábbi egyezség megszegésében lelta csiráját. A két év előtti sztrájkot egy békés megállapodás fejezte be, melynek pontozatait ez évi július végéig munkások és munkaadók kötelezőnek ismerték el magukra nézve.

A most folyó építkezéseknél tehát a munkaadók egy meghatározott munkabértarifa szerint mentek bele vállalkozásaikba, amelyeknél a fennálló verseny következtében bizony nem egy esetben alig tudják megtalálni a munkások által annyira irigylet polgári hasznot. És ekkor történt, hogy az építkezések derekán, a kora májusi napokban bekövetkezett a sztrájk.

A harcot hadizenetnek kell megelőznie. A munkások izenete akkor lett volna korrekt, ha azt mondják, hogy: uraink, július végén lejár a megállapodásunk, addig dolgozunk az érvényben levő munkadíjak szerint, de figyelmeztetünk benneteket jóelőre, hogy a felemelt munkabérek figyelembevételével fogjatok bele jövődől vállalkozásaitokba, mert mi július végén megint bérharcot kezdünk. Ilyen körülmények között némi erkölcsi alapon épült volna fel a kőművesek sztrájkja.

Bár a nálunk divatos sztrájkoknál vajmi ritka esetben lehet megtalálni azt a bizonyos erkölcsi alapot. A terrorizmus erőpróbái ezek a józanság fölött, a dologtalan, izgága munkások erőszakoskodása, a szorgalmas és békés elemekkel szemben.

Azonfelül megnyirbálói az egyéni szabadságnak is. Mert aminthogy a munkaszerszám elhajtása a legsajátabb joga minden embernek, azonképen tulajdonát képezi mindenkinek az a jog is, hogy akkor dolgozhassék, amikor dolgozni akar. Már pedig a most folyó bérharok ezt az egyéni jogot elkobozzák. Az ügyes munkás, a szorgalmas munkás mindig keres annyit, hogy tisztességesen megélhet belőle ő is, a családja is. A tehetetlen és a lusta kéz nem. A forradalom mozgatói tehát ez utóbbi csoportból kerülnek ki, amelynek tagjai, hasznavehetetlenségük dacára, egyforma elbánásban akarnak részesülni legelsőrendű munkástársaikkal.

Igy állapították meg az aradi kőművesek is két évvel ezelőtt egységes, felemelt órabérek a harminckét fillert. Ennyit kapott az igyekvő és ennyit a késedelmes munkás. Ez az állapot pedig azt eredményezte, hogy a jó munkásból kiültek minden ambiciót, mert egy és ugyanazon fizetési osztályba került a naplopókkal; ez utóbbiak ellenben valóságos „felügyelőkké” váltak, amelyben folyton arra ügyeltek és vigyáztak, hogy munkaképesebb társaik a viláért többet ne dolgozzanak, mint ők, mert ak-

Az arckép.

Franciaából fordította: Yvonne.

I.

Hubert, ki jogi tanulmányait végezván, már öt évet töltött Párisban, egy este a szokottnál is levertbben tért haza a boulevard Montparnasse-on levő kis legénylakásába. Teljes csönd vette körül Páris e félreeső részének egy negyedik emeletén levő kicsi dolgozó szobájában. Leült asztalához és szokásból is elővett egy vastag törvénykönyvet. De szemel csak gépiesen olvasták, gondolatai másutt kalandoztak, ott, ahonnan nehéz volt azokat visszatéríteni. Félretolta a könyvet, arcát kezeibe rejté és szeméit behunyva, ő is otthon volt.

Vissza fog-e térni oda? Megtelepszik-e Párisban? Ezeket vitatta önmagában már régen. De most utolsó vizsgálja előtt állt, itt az ideje, hogy véglegesen határozzon.

Visszatérni kis szülővárosába, annyit jelent, hogy újra látja családját, unokatestvéreit, régi barátait, tehát kész tüzhelyet; főként, hogy feltalálja a szülei házat, atyja kissé elhomályosuló emléket, sőt az anyját is, aki tizenhét éves korában halt meg, néhány nappal a fia születése után, a kit tehát nem ismerhetett, de akiről gyöngéd szeretettel, meghatottsággal beszéltek körülé, és aki ott élt volt ama falak és butorok között. Jövője is biztosítva lenne ott. Allénis: a közjegyző, öreg ember, szívesen adná át neki irodáját, szerény vagyonából futná is az átvétel

— mert hogy egyuttal Allénis Mártát feleségül vegye, amit az öreg szintén óhajtott, erre nem is akart gondolni, börtönként félt a házasságtól. Így hát élete nyugodtan telnek el, minden nagyobb gond és megerőltetés nélkül, a szép fekvésű vidéki város tiszta légkörében ismerős, jóindulatu arcuk között.

Ami a Párisban élelt illeti, ez küzdelmet, szűkös körülményeket, teljes közömbösséget jelentene minden oldalról. Igaz, de viszont a szabadságot is, hogy jöhet, mehet, nevet, vagy sirhat, anélkül, hogy bárki is észrevenné; behatóbb szellemi életet folytatna, mely minden részről tápot nyer; a becsvágyának tágabb hatáskör nyílik meg, ki tudja, mint elégíthetné ki azt; minden nap váratlanul nyújthat szerencsét és szerelmet...

Szerelmet!... Hubert szomoruan mosolygott. Fiatalsága dacára kételkedett a szerelemben, éppen azért, mert nagyon sokat várt tőle. Regényes ábrándokkal érkezett ide, a melyek nevetségesek volnának, ha gunyolni volna szabad azt, ami mélységesen őszinte. Mikor aztán megismerte az utszéli szerelem oly sok könnyű fajtát, de főként midőn tapasztalá, hogy szeretetreméltó fiatal emberek és életvidám fiatal leányok mily nyugodt megfontolással, mily hideg számításal kötnek házasságot a legtöbb esetben; teljesen visszavonult önmagába; megfagyott, elpusztított reményeivel. A szerelem a költők találmányának tetszett előtte, fogalomnak, mely tulajdonképen semmit sem jelent, szerencsétlenségbe döntvén számtalan házaspárt,

kik egy rögeszmére építették jövődől életük boldogságát. — „Nincsen semmi igaz, mondá önmagában, csak az érzéki vágy és a barátság”

— Térj vissza régi otthonodba, drágám!

Dallamos, lágy női hang szólt így hozzá. Csodálkozás nélkül látja Hubert, hogy egy nagyon fiatal, széke, apró asszony ül az asztal sarkán. Arca finom vonásu, szelid és mosolygó. Kimondhatatlan gyöngédséggel nézi őt. És mégis, ő, ki oly jól értett ahhoz, mint évődjék kegyes lelkületű fiatal leányokkal, nem merte kezét kinyújtani utána. Kifejezhetetlen tisztelettel bámult a titokzatos gyermekre. Szeretné megcsókolni a ruhája szegélyét, de nem tud megmozdítani...

Valami rezgő, kézzel meg nem fogható, magközeiithetetlen van a lényében. De tisztán látja arcvonásait, úgy, hogy sohasem fogja azokat többé elfeledni. És úgy rémlik előtte, mint ha valahol, régen látta volna ez arcot... egyuttal nagyon érzékenyült!

— Szólj, oh, szólj még hozzám... esdeklé.

Újra beszélni kezdett és a fiatal ember könnyei sűrűn hullottak ezalatt.

— Nem, drágám, te nem vagy arra való, hogy itt élj. Ahhoz a te szíved nagyon érzékeny, képzeleted túl csapongó, akaratod nem elég erős és lelkiismereted nem eléggé megalakuló. Ugyebár az egész öt év alatt nem találál egy igaz barátot sem, azon fiatal emberek között, kikkel mindennap kezet szorítasz. Min-

kor rögtön neki estek és a legalálalóbb szidalmakkal illették, árulónak tekintették.

Az ilyen beteg állapot jóra való munkának nem lehet kedvére való, valamint hogy nem lehet intenciója az sem, hogy amikor a munkástársadalom helyzetén segíteni akar, akkor egy vele állandó összeköttetésben levő másik rend: az iparosok anyagi omladékain keresztül igyekeznek közelebb jutni céljához.

Már pedig a sztrájknak az a formája, és az a kiindulása, mely most Aradon is mutatkozik, nem a nagytőke milliőiből, hanem a megélhetés gondjaival küzdő középosztály homloka verejtékéből akarná megalapítani a munkás-jólétet.

Erre azonban a középosztály koldus.

Adóügyi tanácsnokok értekezlete.

(Az adókezelés és a városok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

A polgármesterek nagyváradi kongresszusa alkalmából életre kelt egy gyakorlati jelentőséggel bíró terv, a melynek a törvényhatósági joggal bíró városok fogják hasznát látni. A jövő évtől kezdve a huszonnégy törvényhatósági joggal felruházott város adóügyi tanácsnokai a polgármester kongresszust megelőzőleg értekezletre fognak összejönni s megtárgyalják a polgármesteri kongresszus napirendjére kitűzött, az adókezelés, adóigazgatás körébe vágó dolgokat.

Impulzust a tanácskozássra az a visszás határozat adott, a melyet nem polgármesterek felszólalása után akart hozni a tegnapi kongresszus. Csóka Samu debreceni, Lőcsy Rezső aradi, és Lukács Odön nagyváradi adóügyi tanácsnokok, mint valódi szakemberek beszélgettek a dolgról s abban állapodtak meg, hogy valami formában segíteni kell a kongresszuson az adóügyekkel szemben megnyilatkozó tájékoztatatlansággal szemben. Debrecen adóügyi tanácsnokának Csóka Samunak indítványára aztán a következőképp állapodtak meg:

Az ország adóügyi tanácsnokait felszólítják, hogy a polgármesteri kongresszust megelőző-

leg abban a városban, a hol a polgármesterek ülésre jönnek össze, jelenjenek meg teljes számmal s a polgármesteri kongresszus napirendjére kitűzött adóügyeket vegyék tárgyalás alá. Javasataikat azután úgy tegyék meg, hogy abból minden város sajátos érdeke kellő módon kidomborodjék.

A kongresszus nem terheli meg a városokat. Az adóügyi tanácsnokok a saját költségükön érkeznek.

Az első kongresszus Pancsován lesz, néhány nappal a polgármesterek kongresszusa előtt. Az előkészítés munkáját Csóka Samu debreceni adóügyi tanácsnok végzi, a ki kollégái között elismert szaktekintély számba megy.

Az adóügyi tanácsnokok kongresszusának azért van különösen nagy jelentősége, mert a polgármesterek kongresszusának tárgysorozatán szereplő tárgyak közül fontosság dolgában az adóügyek válnak ki. Fontosságuknál fogva éppen azért ügyelni kell, hogy a kongresszusok olyan határozatot ne hozzanak, a mely egyik vagy másik város érdekelt sérti. Ezért van jelentősége az előző szakkongresszusnak, a mely az ellentétes érdekeket fogja kiegyeztetni.

A politika eseményei.

(Munka a Ház szünetei alatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 1.

(A kereskedelmi költségvetés.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt tartott ülésén folytatta a kereskedelmi tárca 1904. évi költségvetésének tárgyalását. Több tételt megszavaztak, köztük az ipari és kereskedelmi szakoktatás tételét. E tételknél Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ipari internátusokat óhajt fölállítani. Az iparosokat szívesen támogatja gépekkel is. A bizottság ezután megszavazta a posta- és táviró tételét. Már csak a Magyar államvasutak tétele maradt hátra; ezt azonban a pénzügyi bizottság pénteki ülésének napirendjére tűzték ki.

(A delegációk ülései.) A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt

tíz órakor ülést tartott, amelyen hitelesítette az előadói jelentést. A hitelesített szövegű jelentést üzenetképp nyomban át küldték az osztrák delegációnak, amely azt napirendre tűzte.

Az osztrák delegáció ma délelőtt plenáris ülésben folytatta Jávorszky elnökléte alatt a tanácskozásait. A közös miniszterek mind megjelentek. Napirenden az okkupált tartományok költségvetése állott.

Wassilko lovag interpellációt jelent be az osztrák iparnak a hadsereg szükségleteiben való részvételére ügyben. Dr. Zaffron a folyók javítása ügyében a hadügyminisztert interpellálja meg. Ezután került a sor a napirendre melynek dr. Zaffron és dr. Licht a szónokai.

Dr. Licht mindenekelőtt az elhunyt Kállay Benjaminról emlékezik meg meleg hangon. A mai vezetőség csak azt méltányolhatja, a ki tudja, milyen állapotban voltak az okkupált tartományok a török fenhatóság alatt. Kifogásolja, hogy Dalmáciával is úgy bántak, mintha okkupált tartomány volna. A lakosság jogos igényeit teljes mértékben ki kell elégíteni.

Burián közös pénzügyminiszter jobbra ismétli azt, amit tegnap mondott a magyar delegációban. A megszállott tartományoknak most két fő vasútvonala és a vezetőség rajta van, hogy ezt a közlekedést napról-napra emelje. Beszámol körutjáról, a melyben a lakosság minden rétegéből élő szóval vette át a panaszait és a kívánásait. A lakosság legnagyobb része szorgalmas, munkás nép. Bosznia szerencsésnek érezheti magát, hogy Ausztria Magyarország fenhatósága alatt áll, mert így nyugodtan fejlődhetik.

A miniszter után Sustaric előadó ismételt elfogadásra ajánlotta a javaslatot s meleg elismeréssel áradozik Burián miniszter működése iránt. A költségvetést ezután elfogadták s áttértek a tengerészeti budgetre.

(Újabb ankét a népoktatás ügyében.) Megírták a lapok, hogy Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter a népoktatási reform dolgában összehívott ankét befejezése után, egy szűkebb körű szaktanácskozmányt hív egybe. Illetékes helyről

dig valami bennük bántott valakit benned, és visszahúzódtál... Nem igaz-e, hogy olvasni, gyönyörködni csekélységekben, amik mellett számtalan más közömbösen halad el, a nagytőmegben elmélkedve elszóródní és a nyugodt munkálkodás: a te legkedvesebb foglalkozásaid? Itt minden pillanat, amelyet az érzés vagy a maradásnak szentelsz, el van veszve a sikerre nézve. A küzdelem nehéz, teljes erővel kell, hogy mindenki neki feszítse a vállát, pillanattól veszteség nélkül.

Mi vidékiek vagyunk, édesem, félig poéták, félig nyárspolgárok. Szeretjük a hosszú, kedélyes beszélgetéseket a kandalló mellett, az erdőt és mezőt közvetlenül a hátunk mögött a csöndet, a békességet és az egyszerű embereket.

— Ki vagy te, hogy a saját gondolataimmal szólsz hozzám? Az arcom, mintha hasonlítana az enyémhez.

A ki szőke nő nem felelt. Szemeit a fiatal emberre szegezte komolyan, de oly sugárzóan, hogy ez érezni vélte a belőlük kiáradó forró szeretetet.

Azután, a nélkül, hogy látta volna mikor bagyta el helyét, nem ült többé az asztalsarkán, hanem a feje fölött, a nyitott könyvtárszekrényben, könyvei között, és apró lábait az asztalon levő vaskor kötetre támasztva. Most hamiskásan mosolygott.

— És a szerelem itt, szintén nem az, mely megfelelne. Nagyon is szellemesek a fiatal lányok, kik nappal egy futópil-megsebeznek, este pedig mélyen kiáradóan, kinevetnek legyezdzük mögött. A gyönyörű mosolygásuktól való féle-

med tesz merevvé és fagyossá jelenlétükben? ... Te szeretni fogod a felszeg, csinos vidéki leányt, ki tekinteted alatt elpirul, aki hangdától megremeg, kinek binesen kész mondókája minden galáns szóra, és akinek zavara segítségére lesz, ha majd első szerelmi vallomásozat megkockáztatod.

— De ki vagy te, ki vagy? ...

— Majd meglátod... ott lenn... ott lenn...

Ezzel a látomány hirtelen eltűnt, futtában ledobva néhány könyvet a könyvtárból az asztalra.

Hubert felébredt, felemelve fejét a vastag fölánsról, a melyen elaludt volt. A lámpa majdnem teljesen kiégett és utolsó fellobbanásai mintha ismételnék az álom utolsó szavait: ott lenn, ott lenn? A szoba üres volt. Megnézte az ajtókat, az ablakokat, minden jól volt bezárva. De a könyvek, a melyek leestükben felébresztették, ott feküdtek az asztalon, rendületlenül. És a vastag könyv lapjai gyűröttek voltak, és mintha helyenként egy velük játszadozó apró láb nyomait viselték volna.

II.

¶ Egy hónappal később gyalog sétált be egyedül szülővárosába, miután börtöndjeit előre küldte. E hónapot feltételül tűzte volt ki önmagának, hogy ne engedjen egy meggondolatlan, majdnem babonás érzésnek. De most, e derült áprilisi reggelen, minden utógondolat és sajnálkozás nélkül élvezte a visszatérés naiv örömeit. Szemmel becézve simították végig a szerény három ablakos házakat, a hajlott pala tetőket, sőt a

esendes utcák hegyes kövezetét is, a mely között vidáman keresgéltek szemeket a galambok. Hogy minden olyanak maradt, a minő régen volt, ezen mosolygott is, könnyezett is.

Egy kopott aranyozású cimertábla előtt megállott. A vasrács mögött, a tiszta kis udvar mélyén emelkedett a jegyző vadszöllővel befutott háza. Feltekintvén oda, Hubert egyszerre csak megállott. A egyik ablakból egy fiatal leány nézett le, aki bájos volt reggeli pongyolájában, rendetlen gesztenye színű hajával egy pár pillanattal meglepődve és gyöngéden szemléltek kölcsönösen egymást, aztán Mártha arca felragyogott az örömtől és eltűnt.

Hubert, fejét csóválta. „No lám” mondá, mi alatt szerette volna meghatottságát palásolni. Belépett. A szolgáló ajtót nyitott, még mielőtt cseppet sem volna. Mialatt a lépcsőn felhaladt, folyton így szólt magához: „Mártha igazán nagyon csinos lett, ez furcsa, igazán nagyon csinos!”

— Ugyebár, ezen ajtó vezet Allénis ur dolgozó szobájába.

— Igenis, uram.

A jegyző bő reggeli köntösében pipálgatott a kandalló mellett. A derék ur nem csodálkozott valami nagyon. Bár rövidlátó volt, megismerte Hubertet, még mielőtt ez szólt, és atyai érzéssel ölelte karjaiba.

— Ez nagyon kedves magától, édes gyermekem, hogy néhány napra ellátogat hozzánk, nem feledkeztünk meg róla, gyakran beszélünk magáról.

— De hiszen én állandóan itt akarok maradni.

nyert értesülésünk szerint Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter arra a szűkebb körű anketre úgy a fővárosi, valamint a vidéki népiskolák igazgatóit hívja majd meg, hogy véleményüket új korszakot alkotó tervezetere meghallgassa. A szűkebb körű anket pontos idejét eleddig a kultuszminiszter nem állapította meg, valószínű azonban, hogy a nagy szünidő folyamán tartatja meg. A mostani anket anyaga csak kivonatossan került be a lapokba, a miniszter azonban pontos feljegyzések alapján, a beszédeket összegyűjtve teljes szövegében is ki fogja adni.

Ülés a kereskedők körében.

(Bing Ede emléke. — Osztrák gyártmányok magyar cégérrel. — Kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa. — A bérfizetés kérdése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Az Aradi Kereskedők Köre választmányára kedden este, Tedeschi Viktor elnöklésével népes választmányi ülést tartott.

Napirend előtt Tedeschi elnök a részvét bensőségteljes szavaival emlékezett meg Bing Ede nek, a kör számvizsgáló bizottsága elnökének elhunytáról, a mely annyival inkább mély gyászszal illeti a kört, mert az elhunyt nemcsak, hogy tizennégy éven át, kiváló buzgalommal töltötte be ezt a tisztséget, hanem egyike volt azoknak, a kik a kört harmincöt év előtt megalapították s azóta állandóan támogatták. A kör elnöksége a gyászoló család előtt kifejezte a kör tagjainak részvétét, a kör a maga részéről külföldi gyászjelentést adott ki, a ravatalra szánt koszoru megváltására pedig gyűjtést indított, a melynek 31 kerna volt az eredménye. A választmány az elnök eredményét tudomásul vette, majd kimondta, hogy Bing Ede halála fölött való gyászát jegyzőkönyvbe iktatja: egyben utasította az igazgatóságot, hogy az elhunyt emlékezetének maradandó alakban leendő, kegyeletes megőrzése iránt legközelebb javaslatot tegyen.

Az ülés során Illics Zsigmond választmányi tag szóvá tette azokat az újságközleményeket, a melyek szerint a szegedi Iparpártoló egyesület kiderítette, hogy Omke-vászon néven osztrák

gyártmányu árukat hoznának forgalomba. Az Iparpártoló egyesület elpanaszolja, hogy egyéb magyar elnevezés alatt is osztrák gyártmányokkal csapják be a közönséget. Ha ez a panasz jogosult is, helytelen volt annak oly formában való publikálása, a mely a kereskedők iránt kelt bizalmatlanságot a közönségben. Mert a kereskedő, akármilyen néven kapja is a vásznat, tudja hogy melyik magyar gyártmány és melyik nem; és a szülő meg van győződve arról, hogy a kereskedő, az idegen gyártmányt magyar készítmény gyanánt nem fogja ajánlani. E közlemények azonban esetleg azt fogják eredményezni, hogy a mikor a kereskedő igaz, magyar gyártmányt ajánl, a közönség nem lesz hozzá bizalommal.

A választmány hosszabb vita után kimondta, miszerint fölir az Omke-hez, hogy van-e tudomása arról, hogy az ő cégére alatt osztrák gyártmányokat hoznak forgalomba és tette-e ellene valamit. Az egyéb panaszokra nézve azok tanulmányozását mondták ki.

A kereskedelmi alkalmazottaknak vasárnap, Miskolcon tartandó országos kongresszusa elé kerülő határozati javaslatok tekintetében foglalt állást a választmány. A vasárnapi munkaszünet kérdésében előbbeni álláspontját fentartva, kimondta, hogy azzal együtt az üzletek zárójának törvényes és egységes szabályozását kívánja. Elfogadták azt a javaslatot, hogy az Ipartörvénynek tervbe vett revíziója alkalmával a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyai modern, a mai viszonyoknak megfelelő rendelkezések által szabályoztassanak és végül elfoglalták az állásörveti és országos rendezése tárgyában kidolgozott, részletes javaslatot.

Elhatározták, hogy Jókai Mór arcképét beszerezik és a kör nagytermében helyezik el. Tudomásul vették a borsosbési járási főszolgabírónak a kör megkeresésére küldött válaszát, a mely szerint a vasárnapi munkaszünet betartásának ellenőrzésére a járásához tartozó jegyzőket szigorúan utasította.

A pozsonyi kereskedelmi alkalmazottak egyesületének elnöke, Schulte György, megküldte véleményadást végett a kereskedelmi miniszterhez intézett memorandumát, a mely szerint a munkások és alkalmazottak heti bére ne szombaton, vagy vasárnap, hanem a hét közepén csü-

törtéskön adassék ki. A kör kimondta, hogy miután ebben inkább az iparosok szaktestülettel illetékesek a véleményadásra, a maga részéről nem mond véleményt.

Kiseb ügyek, a kör Erzsébet-segítő alapjának és a nyugdíjalapnak beszállított adományok tudomásul vétele után több új tagot vettek föl s ezzel az ülés véget ért.

Fogházra ítélt román lelkész.

(A szászvárosi Libertatea pöre.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 1.

A kolozsvári Mátyás király-szobor leleplezésekor 1902. október havában pímasz hangú cikk jelent meg, „Meghalt Mátyás király, oda az igazság” címmel a szászvárosi oláh Libertatea-ban. A cikkben a románság elnyomtatása felett keseregnek s a kolozsvári kir. törvényszéket pedig az igazság moderá vesztőhelyének mondták, többek között ilyen kitételek is voltak az inkriminált cikkben:

Mátyás király! Te román vér! A te törpe utódaid, a kik beszédeket fognak mondani lábadnál, farizeusok és vámszedők, a kik megtildezik a románságot, e bércok és síkok törvényes és jogos urait. Üzzed ki agyukból a gonosztságot, melylyel sanyargatják a román nemzetet . . .

A kolozsvári ügyészesség nyomtatvány után elkövetett izgatás és büntett feldicsérését látta e lázító cikkben s ezért felhívta a szerkesztőt a cikk írójának megnevezésére. A szerk. stb elsőbben azt mondta, hogy a cikket beküldték, később azonban bevallotta, hogy a kérdéses cikket Motia (Móczsa) János szászvárosi görög keleti lelkész írta, a ki azonban erősen fogadkozott, hogy nem akarta a román nemzetiséget a magyar nemzet ellen izgatni. Azt pedig egyenesen tagadta, mintha akár az elítelt memorandistákat, akár pedig más izgatókat feldicséret volna.

A kolozsvári esküdtek ennek dacára bünsnek mondták mindkét vétségben s ezért egy évi fogháza ítélték. Ez ítéletet a kuria formai okokból megsemmisítette. A kolozsvári esküdtbírószág újra egy évi fogháza és 1000 korona pénzbírságra ítélte s kedvezésként megengedte,

Ezuttal Allénis ur tényleg nagy meglepetést, de még élénkebb örömet tanusított. Még egyszer szívére szorította a fiatal embert, ki ezenközben is meghallotta, amint valaki könnyű léptekkel az ajtó mögől megfutamodott.

Az öreg jegyző okos ember volt. Finom vonásu szelid arca békés, jótékony életről tanuskodtak. Hubert, aki attól tartott, hogy a modern Babylonról fognak beszélni vele, hogy ezer keletlen kérdést intéznek majd hozzá Páris illetőleg, egyszerre csak kimondhatatlanul jól érezte magát, hogy az öreg bölcseseli cseveghetett és utolsó aggodalmait is eloszlottak. Teljes őszinteséggel beszélt el életét Párisban, habozását, bánatát . . . A jegyző asztalához ült és mialatt fejével jóváhagyólag bólintgatott, néha-néha egy bátorító szót közbe vetett, lassan felnyitott egy fiókot és az iratokat bontotta szét. Végre egy kis dobozból elővett egy kis arcképet, a melyet hosszasan nézett. Hubert egy mondat közepén hirtelen megállott, megpillantván az arcképet. Aztán egy gyors, öntudatlan mozdulattal kikapta azt a jegyző kezét közül. Remegett, alig tudott lélekzetet venni . . . Éjjeli vizió, jól látta maga előtt: szőke haját, mosolygó vonásait, még az ódivatu ruhát is és a gyermekesen pajzán arckifejezést . . .

— Ez tényleg a maga tulajdona, kedves gyermekem, szolt az öreg ur szomorúan.

— Ez . . . Ez . . .

— Ez a maga kis mamája, kinek hasonlósága itt sokkal éléthűbb, mint ama nagy képen, mely salonjában függ és amelyet Laugier k. a. emlékezetből festett. Előbb kellett volna

már e képet átadni magának, de nem volt hozzá erőm . . .

Hubert, kit az öreg ur meghatottsága meglepett, kérdőleg tekintett reá és ez nem is térhetett ki tovább e behatóan esdeklő kérdés elől. Folytatá tehát megindult, halk hangon, mintha csak önmagához szólana a multról, melyen révedező tekintete mintha keresne most valamit, vagy valakit.

Huszonhét évvel ezelőtt bátorkodtam megkérni annak kezét, ki később az ön édes anyja lett és kit akkor Marchetti Luiza kisasszonynak hívtak. Kellemei, szépsége, szelleme, a szenvedélyes szerelem, melyet iránta éreztem . . . Ismernie kellett volna őt, hogy mindezt teljesen megérthesse . . . Utóbb az ön atyja volt a boldog, aki őt elnyeré. Igazságos is volt ez; mellette szoltak rangja, előkelő születése, kiváló személyes tulajdonai . . . a leány szerette őt. Midőn alig egy évi házasi élet után elhunyt, atyja fájdama leirhatatlan volt. Majd őrvjngötti kétségbeesésében, majd tompa néma kábultságba merült. Keserű váddal illeté önmagát, hogy talán az ön oldalomon más lett volna Luiza sors . . . halála előtt magához hivatott, bocsánatomat könyörögte ki annak halála miatt, kit mindketten oly határtalanul szerettünk, és nekem hagyta e kis képet, a melyet Flórenben festetett nászútjuk alatt . . . Bizonyos, hogy büns vagyok, édes gyermekem. Maga akkor még nagyon fiatal gyermek volt; de a mikor nyolc évvel később megházasadtam, nem lett volna szabad megőriznem e képet. A nemeslelkű nő, aki nevemet elfogadta, megérdemelte volna ez áldozatot . . . És mégis, látja, már évek óta öz-

vegy vagyok . . . sohasem volt még erőm ahhoz, hogy megvályjak tőle . . . ugyebár megengedi majd, hogy egy másolatot készíttessek magamnak? . . .

Hubert némán szorongotta a jegyző kezét és mialatt távozni készült, habozva kérdé:

— Mártha kisasszony, remélem jól érzi magát?

— Igen, és szívesen mondana jónapot gyermekkorai jó barátjának.

Felnyitotta az ajtót és nem kellett keresnie a leányt. Nagyon közel volt, véletlenül.

Belépve, fülilg pirult, egy kicsit haboztak még, de aztán szívélyesen megölelték egymást kedélyes tréfálgatások közben. Miután több ízben tette a leány kezét a homlokára, atyja megkérdezé, hogy mi baja.

— Semmi! oh semmi . . .

— Lássuk csak . . . Ej! Megégetted magad!

— De nem . . . azaz egy kicsit, fészüködés közben . . . Nem is fáj már.

Az igaz, hogy nagyon kisütötte a hajad. Tényleg nagyon kifodorította volt a haját, de azért határozottan nagyon csinos volt.

Allénis urnak nem kellett másolatot készítenie a becses arcképről. Közösen gyönyörködhetik benne vejevel együtt, mert a fiatalok őszszekeltek. Boldogok és sok a gyermekük, csupa fiú; ez Hubert egyedüli bánata. Azt remélte, hogy egy leányban majd látja újra feléledni egy felejthetetlen éjszaka drága látományát, a mosolygó, bájos képet, mely az évek folyamán mindinkább halványulni kezdett.

hogy Motia saját költségén élemezhesse magát, a munka alól pedig fel lett mentve.

Ma másodszer tárgyalta a kir. kuria Kelemen Mór elnöklete alatt és Tarnay János előadásában ez ügyet s felmentette Motiát a büntetett földesérésének büntetése alól, ellenben hozzájárult az izgatás miatti ítélethez. Ez alapon a büntetést is leszállította arányosan, amennyiben két havi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlott lelkész.

Salacz Gyula röpirata.

(Merénylet a szárazéri társulat ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Salacz Gyula kir. tanácsos, Aradváros országgyűlési képviselője, a szárazéri ármentesítő társulatnak 1885. év óta igazgatósági tagja, röpiratot adott ki, amely Arad városa, s ezzel együtt a szárazéri társulat „felső érdekelttség”-nek nevezett részéhez tartozó birtokcsainak kiválóan fontos, életbevágó érdek mellett száll sikra. Azokat a terveket leplezi le és támadja meg keményen Salacz Gyula, amelyeket a társulat „alsó érdekelttsége” akar megvalósítani. Az alsó érdekelttség fogalma alá pedig főképp két főuri latifundium: Károlyi és Pallavicini-féle tiszamenti birtokok tartóznak. Ezen birtokok jövedelme a szárazéri szabályozás folytán három forintról 18—22 forintra emelkedett. Most, hogy a rendezés nagyobb munkája be van fejezve, s annak hozzájárulása a haszon arányában megállapított kulcs szerint ki van vetve, — az alsó érdekelttség egyszerre gondolt egyet. Azt akarják, hogy a szárazéri társulat ketté válasszassék. Legyenek ők külön, meg a felső érdekelttség külön társulat. Ennek természetesen az a célja, hogy ők, akik tulajdonkép a szárazéri társulatnak igazi hasznát látták, a nagyobb kiadástól megszabaduljanak, s az az alsó érdekelttség nyakában maradjon.

Salacz Gyula, a ki ennek az ügynek alapos ismerője, s a szárazéri társulatban az alsó érdekelttség jogainak rendíthetetlen védője, ezen terv ellen foglal erélyesen állást, s a felső érdekelttséget szoros összetartásra hívja föl; annyi-val inkább, mert az alsó érdekelttség tervéhez hírt szerint már a földmivélsügyi kormány is hozzájárult. Arad város határa, az aradi, makói és a battonyai járások kisbirtokosainak érdekeiről van szó, s így az ügy, a melyekért Salacz sikra szállott, méltán megérdemli a közfigyelmet.

Az osztályozás előzményeinek ismertetése után Salacz így folytatja:

Evek hosszú során át tartott torzsalkodások és elkeseredett harcok között folyó munkálkodás után és nagy anyagi áldozatok árán végre odajutottunk, hogy a szárazéri társulat haszonaránylagos osztályozása jogérvényes befejezést és azzal a felső érdekelttségnek aránytalan megadóztatása is szanalást nyert; liquidationnak befejeztével pedig a tizenégy éven át teljesített tulfizetéseknek is kölcsönös kiegyenlítést kell nyerniök. Legalább ezen hitben és reményben táplálkozott a felső érdekelttség akkor, midőn egy igazságos és haszonaránylagos megadóztatás várandóságában minden zugoldás és feljajdulás nélkül teljesítette az évenkénti tulfizetést.

Az árterületnek haszonaránylagos osztályozása ezek szerint papíron már keresztül is van vezetve, megvalósításának azonban most legújában nagy akadályok gördülnek útjába, amennyiben az alsó érdekelttségnek nagy és hatalmas birtokosai, kik a Körös-Tisza-Marosi ármentesítő társulat keretén belül, még mindig a birtokaikra kedvezőleg érvényesített kataszteri tiszta jövedelem alapján járulnak az ármentesítés költségeihez, belvizrendezés tekintetében a szárazéri társulat által létesített haszonaránylagos megterheletés mévrét magukra nézve sérelmesnek találván, most minden igyekeze-

tükkel oda törtetnek, hogy árterületük a szárazéri ármentesítő társulat keretéből kikebeleztesék és az a Körös-Tisza-Marosi társulat keretébe csatoltassék át belvizrendezés tekintetéből is; mely célzatuk sikerítéséhez hírt szerint a földmivélsügyi miniszteriumnak egyes szakközvegeit is megnyerték, kik most, akkor, midőn a szárazéri társulat hosszú vajudas és munkálkodás után és nagy anyagi áldozatok árán végre nagy valahára keresztül vitte a haszonaránylagos megterheletésnek nagy munkálatát, a szárazéri társulatnak kettéválasztását és az alsó árterületnek a Körös-Tisza-Marosi társulatba való bekebelezését célba vették és annak keresztül vitelét állítólag tüzzel-vassal szorgalmazzák.

A röpiratban Salacz úgy jogi, mint műszaki tekintetben kimutatja, hogy a földmivélségi miniszter törvény szerint a szárazéri társulatot nem oszthatja ketté s a minden tekintetben konszolidált társulatot „néhány nagy ur anyagi érdekének kedvéért a kisbirtokosság kárára szétrobantani” nem lenne sem igazságos, se méltányos, de célirányos se.

A terv szerint a kettéosztás által keletkező két társulat között a demarkacionális vonalat a sámson-apátfalvi csatorna képezné akként, hogy a nevezett csatorna, valamint az annak jobb partján elterülő árterületek a Körös-Tisza-Marosi társulat keretébe olvadnának be, míg a csatornának bal oldalára eső árterületek felfelé, egészen az arad-nagyvárad országútig egy külön önálló társulatnak maradnának meg.

A röpirat megdönthetetlen adatokkal bizonyítja, hogy a belvizrendezés alapelvei és a vízjogi törvény rendelkezései ezen ketté osztást nem engedik meg s ha az megtörténik, a szárazéri társulatnak 1,840.000 koronát kitevő adósságai igazságtalanul oszlanak meg. „Ha jogállamban élünk — mondja a röpirat — s ha fenálló törvényeink nemcsak írott betűk, akkor kétségtelen, hogy a nevezett árterületek birtokosait a hatalmi szóval keresztül hajtott erőszak tényével szemben meg fogja védeni a fenálló pozitív törvények alapján ítélkező bíróság.”

Majd így szól Salacz:

A szárazéri társulat 1882. évtől való fennállása óta csak most huszonkét év múltával nyilvánult meg első ízben is államkormányunknál a szárazéri társulat ketté osztásának állítólagos eszméje; már pedig ha az érdekelttségnek, illetve az árterületnek összetartozandósága valami fontos állami érdekekbe ütköznék, vagy ütközhetett volna, akkor már a társulati alakulás alkalmával kellett volna az alakításnak vétőt mondani; esetleg nem engedélyezni, hanem meggátolni, hogy az érdekelttség vízi műveit egyöntetűn és összefüggőleg kiépíttesse. De most, midőn a szárazéri társulat már kiépítette, illetve 18 év előtt már teljesen be is fejezte a minden tekintetben kifogástalan és mindenekben sikeresnek bizonyult szabályozási műveit, most, midőn az árterfejléstől kezdve egészen az osztályozásig befejezte összes feladatait és munkálkodásait, mire a törvények egy társulatot csak kötelezhetnek, akkor minden igazi ok nélkül, csak néhány nagy ur kedvéért és érdekében, hogy azok kevesebbet fizessenek, illetve, hogy annak visszatérítéséről, a mennyivel 14 éven belül kevesebbet fizettek, szabadulhassanak, egy együvé tartozó társulat érdekelttségének hatalmi szóval való szétrobantására talán még sem fog vállalkozni alkotmányos felelős miniszter!?!

A brosurá, a mely illetékes körökben bizonyára nagy feltűnést fog kelteni, befejezésében ekként érvel azon terv ellen, hogy az alsó érdekelttség belvizrendezés tekintetében a körös-tisza-marosi ármentesítő társulatba olvadjon:

Ismételten csak azt hangoztatjuk, hogy, miután a szárazéri érdekeltek 1,840.000 korona költségen maguk végezték a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat keretébe tartozó területen is a belvizrendezést és ennek dacára a szárazéri érdekeltek 1892. év óta a többi körösi érdekeltekkel egyenlő arányban járulnak a körös-

tisza-marosi társulat többi szakaszaiban eső árterületeken eszközölt belvizrendezés költségeihez, az osztó igazság csak egy lehet és szomorú illusztrációját adná igazságszolgáltatásunknak, ha a nepotizmus útját állhatná annak, hogy azon érdekeltjei helyett, kik a belvizrendezést saját területükön, saját költségükön állították elő és azonfelül a körösi társulatnak egyéb összes belvizrendezés költségeihez is a többi érdekelttel egyenlő arányban adóznak a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat ne köteleztesse arra, hogy az ő érdekelttségükhöz is tartozó szárazéri érdekeltek által évenként fizetendő szárazéri kirovásokat a jövőben ő fizesse a szárazéri társulathoz.

A mint értesülünk, a szárazéri társulat igazgatóságának még június hóban tartandó ülésén Salacz Gyula szintén szóba fogja hozni az alsó érdekelttségnek igazságtalan tervét.

Az orosz-japán háború.

(Dalny megzallása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 1.

Kuropatkin tábornok, a szárazföldi orosz hadsereg főparancsnoka megkezdte az offenzívát. Ez a jelentés, mely a harc-térről érkezik, mindenesetre jelentőségteljes és ha idejében érkezik a porth-arthuri sereg felszabadítására, akkor kiszámíthatatlan hatása lehet. A kincsi véres napok után valószínűleg még véresebbek fognak következni. Mialatt Kuropatkin Port-Arthur felszabadítására siet, Oku tábornok, a kincsi csata vezetője, Port-Arthur felé nyomul előre, addig Kuroki északi irányban nyomul előre és már tegnapelőtt egy kétezer kozákból álló csapatot vert meg és folyton nyomul előre. A háború e szerint elérkezett válságos pontjához. A főhadseregek összeütközése mindennap várható. Beláthatatlan, hogy mennyi emberélet fog még elpusztulni a véres harcok alatt, miután már eddig is szinte példátlanul rémes és rémülettel teljes volt.

Dalnyt, a harc-térnek egyik legfontosabb pontját a japánok megszállták, az oroszok, mielőtt azt elhagyták, igyekeztek maguk mögött mindent, még az idegenek épületeit is elpusztítani.

A mai eseményekhez tartozik egy véres tüntetés is, amelyet a háború gazdasági miatt elkeseredett orosz munkások rendeztek az orosz tengerészeti főnöke, Alexejev Alexandrovics nagyherceg ellen. Legújabb távirataink ezek:

Pétervár, jun. 1. Az orosz távirati ügynökség jelenti Nikolajevszk-Prunorszkiból mai kelttel: Bebizonyult, hogy a japánok már régóta felingerelték a benszültött giljakokat az oroszok ellen, területük elfoglalása esetére jogaiknak ép-ségben tartását ígérve nekik. A giljakok nemcsak megtagadták az önkéntes szolgálatok megtételét, hanem igyekeztek a többi benszültöt-tet, a csunguzókat és goldoka, hasonló eljárásra bírni. Utóbbiak általánosan ismert jó lovók és vezetők.

Az első Kabarovszkba szánt gözöcsön 300 japán volt. Számos halálos kimeneteli beriberi- eset fordult elő közöttük.

Pétervár, június 1. A Ruszkij Invaliddal közlik, hogy az 1900-ban a kínaiaktól elvett ágyuk, melyekkel az oroszok kincsi hadállása volt felfegyverezve, a Krupp-féle ágyugyárból eredtek, de olyan különböző alakúak és nagyságúak voltak, hogy ugy-szólván minden másodikhoz külön kiképzett szolgáló legénység volt szükséges. Ezért már évek előtt feltolult az a kér-

dés, hogy az ágyukat nem-e kell a muzeumokba küldeni. Csak azért nem tették ezt meg, mert az ágyukkal egyidejűleg lövészert is ejtettek zsákmányul a kínaiaktól.

Pétervár, június 1. (Orosz távirati ügynökség.) A *Glinka* zeneszerző tiszteletére tegnapi kitűzött nemzeti ünnepséget és szobrának leleplezését Miklós cár rendeletére a háboru miatt elhalasztották.

London, június 1. *Dalny*-ból mintegy ötszáz benschülött érkezett Csifuba. Valamennyien azt beszélik, hogy *Dalny lobogó lánggal ég.* Az oroszok az egész várost felgyújtották. Az összes kereskedelmi hajókat elpusztították. Az összes, idegenek tulajdonát képező házakat is felgyújtották. *A japánok Dalnyt megszállva tartják.*

Berlin, június 1. Az orosz-német hátról, *Eid-Külnen*-ről nagy zavargás híre érkezik. A lakosság között nagy izgatottság uralkodik az orosz vörös kereszt-pénztárában történt sikkasztás miatt. Ezt az izgatottságot és elégedetlenséget a végéig fokozta az a hír, hogy a míg a japán golyók ezrével gyilkolják az orosz katonákat, *Boris* nagy herceg, az orosz vörös-kereszt főnöke *Liaojangban* szegényteljes orgiákat folytat az ápolódnökökkel. Ezen hírek hatása alatt ma hatalmas munkás tömeg, a melynek soraiban katonákat is lehetett látni, *Alexejev Alexandrovics nagyhercegnek*, az orosz tengerészet főnökének palotájába tört. A felbőszült tömeg lárma-za és a nagyherceget szidalmazva tödult be a palota lépcsőházába; az utjokban levő őrt álló katonákat leölte és megsebesítette. A rendőrök és kozákok csak nagy nehezen, sok vér árán tudták szétoszlatni a tüntető, vérszomjas tömeget.

Pétervár, június 1. Az orosz távirati ügynökség jelentése szerint az *Azóna* nevű japán cirkálóhajó elsüllyedéséről nem jöttek határozott hírek. Megbízható forrás szerint a *Kiu* öbölben egy torpedónaszádon és a *Maskov* nevű cirkáló hajón kívül még egy orosz cirkálóhajó is elsüllyedt.

A szegedi választás.

(Epidékok Bánffy győzelméről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Szeged népe még ma is érezte a látát annak az izgalomnak, a mely a *Bánffy Dezső* báró győzelmével végződő napon uralkodott. Azóta, hogy *Tisza Kálmán* Nagyváradon megbukott, alig volt választás, a melynek hasonló szenzációt keltő eredményével nemcsak a budapesti, hanem a bécsi lapok, közöttük a *Neue Freie Presse* vezércikkben foglalkozik.

Bánffy Dezső báró, a mint Szegedről táviratozzák, ma elutazott Szegedről. A mandátumot postán fogják utána küldeni. Bánffy rövid idő múlva ismét Szegedre jön, a hol négy napot tölt, hogy választóival megismerkedjék.

Szeged új képviselője, a mint megirtuk, éjjel 12 óra 17 perckor érkezett Szegedre. A közönség lelkes tüntetéssel fogadta. A vasúti állomáson összegyűlt tömeg kifogta *Bánffy kocsijából* a lovakat s óriási lelkesedéssel vontak be a kocsit a Boldog-asszony-sugarúton, Jókai-utcán, Kárász-utcán, a korzón át a Tisza-szállodába, ahol már több ezer ember várta a vezért, a ki a szállóban emeleti szállására ment.

Bánffy Dezső rövid idő múlva megjelent az erkélyen, a mire éljenzéssel fogadták. Bánffy a következő beszédet intézte a néphez:

— Az a nagy megtiszteltetés, hogy Szeged város I. kerülete képviselővé megválasztott, kötelességemmé tette, hogy önök közé siessék, (Leikes éljenzés.) azért, hogy én viszont a legrövidebb idő alatt hálás köszönetemet tolmácsoljam önök előtt s hálámat jelentsem az engem ért nagy kitüntetés fölött. Érzem, hogy az önök bizalmának megfelelni kötelességem. Igyekezni is fogok megfelelni. Kérem, hogy a nagyközönség, Szeged összes lakosai tiszteljenek meg azzal, hogy higgyék el nekem, hogy arra fogok törekedni, hogy programom alapján a hazát szolgálva, arra fogok törekedni, hogy mint Szegednek immár egyik fia, Szeged városának szolgálataimmal javára legyek. Igyekezni fogok önökkel bensőbb összeköttetést keresni. Köszönöm azt a szíves üdvözlöt, amelylyel fogadtak, azt a lelkes buzgalmat, hogy késő éjszaka is megjelentek s így módot adtak nekem arra, hogy tüstént kifejezést adhassak hálámnak. E háláérzetet állandóan meg fogom őrizni, mert azzal tartozom is s magamat a hazáért való munkálkodás mellett Szeged érdekeivel azonosítom. Hálámat, kérem, fogadják szívesen.

A választásnak egyik legérdekesebb részlete az volt, a mikor a függetlenségi pártiak a fölött tanácskoztak, hogy csatlakozzanak-e a Bánffy-pártiakhoz, vagy sem.

A Bánffy-párt részéről a függetlenségi-párt helyiségében megjelentek *Lengyel Zoltán*, *Mukics Simon* képviselők és *dr. Kalmár Antal*. Azok az iparosok, akik pár héttel előbb a függetlenségi-párt zászlója mellett nyilatkoztak, tettek fogadást, összegyűltek és a pártvezetőség határozatára várakoztak.

A függetlenségi párt délután öt órakor a belvárosi függetlenségi körben értekezletet tartott. Az értekezleten megjelentek a még le nem szavazott függetlenségiiek.

Rendkívül érdekes és fontos volt az értekezlet. A választási küzdelem szemlélésére Szegedre jött vidékiek csapatostól keresték fel a függetlenségi kört, hogy tanui lehessenek a függetlenségi-párt határozatának. *Csanádmegye* alispánja, *Makó* polgármestere, *Szentes* főjegyzője ott várta a határozatot, melyet hosszabb eszmecsere után, melyben a többek közt *Becsey Károly* dr., a függetlenségi jelölt és *Polczner Jenő*, Szeged II. kerületének függetlenségi párt jelöltje is részt vettek, hat óra tájban hoztak meg.

A párt szabad keset engedett a még le nem szavazott tagjainak a választási küzdelemben. A függetlenségi párt értekezlete kimondta, hogy minden közönséges lobogót ellenséges zászlónak tekint, nem zárja ki a párt kebeléből azokat, akik a mostani választási küzdelemben a kormánypárti jelölt megbuktatását az új párt jelöltjére leadott szavazataikkal előmozdítják.

Polczner Jenő a szabadkéz kimondását meghozó határozat után néhány elvbarátjával a választási helyiségbe ment, hogy *Becsey Károlyra* leadja szavazatát.

A függetlenségi párt határozata nagy lelkesedést keltett a Bánffy-pártban. Nagy tömeg vonult a belvárosi függetlenségi kör elé, ahol lelkesen éljenezték *Becsey Károlyt*.

A függetlenségi párt egy része mindazonáltal tartózkodott a szavazástól. Egy csoport a *Becsey-jelvény*nyel átment a szavazatszedő küldöttséghez és az új párt jelöltjére szavazott.

Mangra a népoktatási ankétról.

(Váltak augalmánai Metianunak?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Gyönyörűség látni, hogy az egyébkor hazafiságban utazó románok mint tolják egymásra a felelősséget azért a hazafiatlan támadásért, a melyet *Metianu* János metropolita a népoktatási ankéten intézett a magyarosító törekvések, az államnyelv hathatósabb terjesztése ellen. — Tegnapi számunkban adtunk közre egy tudósítást, amely szerint a metropolita jó hazafi, őt csak a *Mangra*-pártiak ugratták be ebbe a támadásba. Most pedig *Mangra* Vazul nagyváradi vikáriusnak egy nagyváradi lap munkatársa előtt erre vonatkozólag adott kijelentéseit olvassuk.

Mangra képtelenségnek mondotta, hogy a metropolitát mások befolyásolják.

— Ő vezet, — ugymond — vasakarattal az egyházban, olyan autokrata módra, hogy például meg sem erősítette még az én szentszéki ülönkké való régi megválasztásomat. Egyébiránt semmi szükség nem volt rá, hogy *Metianu* határozottal köttesse meg a szabad egyéni vélemény nyilvánítását. Az ugynevezett „*Mangra* párt” embereivel a népoktatási törvényről *soha nem beszéltem*, nem is volt rá alkalmam. De nincs is ilyen párt azon a püspöki konferencián.

Erre vonatkozólag külfömben ki kell jelentenem, hogy semmi szükség nem volt ilyen konferenciára. Maga a közlemény is elismeri, hogy *Metianu* utazását megelőzőleg szentszéki ülés volt. Erről én is tudok. Nem tudok azonban semmi konferenciáról, a mi nem változtathat a dolgokon. A metropolitai szentszéki ülésen ugyanis az érsek elnöklété mellett a két püspök, a *karánsebesi* és az *aradi* vett részt. *Ugyanezek* a püspöki konferencia tagjai, a mire tehát ilyen körülmények között semmi szükség.

A szentszéki ülésen, hogy mit határoztak, azt nem tudom. Csak az bizonyos, hogy teljes mértékben érvényesült az érsek akarata. Holmi „*Mangra* párti” érvényesülésről szó sem lehet. Energikus ember a metropolita. A *karánsebesi* öreg püspök régi híve és bár az aradi püspök, *Papp* János velem is jó viszonyban van, bizony csak nem fogja magát exponálni az egyházfő ellen. Én ismétlem: a metropolita vezet, nem őt vezetik.

Ismétli, hogy semmiféle összefüggés közte és *Metianu* nyilatkozata között nincs, nem ismeri, sohasem hallott róla előzetesen és a közleményt, a mely a hazafiatlanság ódiáját reá akarja tolni, tendenciózus ferrásból eredőnek tartja. Talán valami rosszakarója — meg is nevezte — *Metianunak* akart szolgálatokat tenni. A védekezés azonban nagyon rosszul sikerült.

Az újságíró ezután magáról a népoktatási törvényről kérdezősködött. A vikárius kitérőleg ezt válaszolta:

— Ha törvény lesz a tervezet, én *végrehajtom lelkiismeretesen, a törvény betűje és szelleme szerint*.

Kijelentette később, hogy véleménye szerint a tervezetet tisztán pedagógiai szempontból kellene megítélni.

... Hogy melyik most már nagyobb elisége a magyaroknak, s melyik a jobb hazafi? Ebben a dologban talán nincs különbség kettejük között. Belül egyik se lelkesedik úgy látszik a magyar kulturáért. De mind a kettő előtt vannak magasabb célok. Az egyiknél a saját érdekében, a másiknál a protezsáltakért. Ezekért a magasabb célokért tolják egymásra a felelősséget oly dologban, a melyben voltaképpen egyet éreznek.

A kőműves-sztrájk kritikus napja.

(Ostromállapot az építkezéseknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 1.

A kőművesek sztrájkjában ma váratlan fordulat állott be, olyan fordulat, a melyet a teljes méltányosság alapján álló munkaadók joggal idézhetnek elő a szerződéshez sztrájkolókkal szemben. Az egyik építőmester ugyanis idegen munkásokat hozatott, a kikkel ma megkezdtek a legnagyobb építkezések folytatását. Természetes, hogy a sztrájkolók, a kik most már belátták, hogy mozgalmuk sikerre nem vezethet és hogy az eddigi három heti munkaszünetelést ők fogják megsínyleni, fenyegető álláspontot foglaltak el, olyannyira, hogy a rendőrség mellé a nagyobb biztonság okából még katonai karhatalmat is kellett kirendelni. A mai nap eléggé izgalmas eseményeiről tudósítók a következőkben számol be:

(Az idegen munkások megérkezése.)

A meghiusult egyezkedési tárgyalások óta a sztrájkoló kőművesek állandó összeköttetésben állanak a budapesti pártvezetőség tagjaival. Állandó levél és sürgönyváltások folynak közöttük és tekintve, hogy a sztrájkassza már teljesen kiürült, valószínű, hogy Budapestről ígéretekkel biztatják a félrevezetett embereket a sztrájk folytatására. Még a mai délelőtt folyamán is több táviratot kaptak a sztrájkolók, a melyek azt eredményezték, hogy elfoglalt álláspontjukhoz még ma délelőtt is mereven ragaszkodtak. Sokan azonban már belátták a küzdelem hiábavalóságát és munkába állottak: például a város alkalmazásában levő kőművesek közül azok, a kik még sztrájkoltak, tegnap jelentkeztek Gantner János városgazdánál, visszafogadásukat kérve; ennek a kérelemnek Gantner eleget is tett.

A sztrájkantanya képe ma délelőtt meglehetősen kihalt volt. Tizenegy óra tájban azonban villámgyorsan terjedt el a városban annak a híre, hogy a Fodor és Reisinger cég idegen kőműveseket hozatott, akikkel még a délelőtt folyamán megakarja kezdeni a munkát. Erre a hírre egyszerre benépesült a sztrájkantanya, ahol a munkaszünetelők nagy megdöbbenéssel, hangos abcugolással, szitkolódzással és káromkodással fogadták a rájuk nézve kellemetlen híradást. Azonban hajlandók voltak azt binni, hogy a hír csak a munkaadók fogása, és bizonyosság okából néhány embert kiküldtek a 10 óra 50 perckor érkező erdélyi vonat elé, hogy nézzék meg, mi igaz a dologból. A kiküldöttek csakhamar visszaérkeztek, jelentve, hogy a vonattal tényleg 30 kőműves érkezett, még pedig „moldvai kőművesek.”

A dolog tényleg úgy állott, hogy a Fodor és Reisinger cég, amelynek Erdélyben is vannak vállalatjai, ottani régi munkásai közül harmincat Aradra hozatott. Az erdélyi kőművesek, kik valamennyien románok, nagy örömmel jöttek Aradra az itt szokásos munkabérek mellett, mert odahaza most nem volt munkájuk, és messze földre kellett volna menniük dologért. Emellett az ottani munkabérek jóval rosszabbak, mint az aradi kőművesekéi. A munkások két lóvonati kocsival jöttek be a városba. Az egyik kocsiban ültek az Andrassy-téri Kiss-féle épülő háznál, a többiek a Nádasdy-palota építkezésénél szállottak le, hogy ott megkezdjék a félbenhagyott munkát.

(Az építkezések megkezdése.)

Miután a munkások megérkezésének hírére a sztrájkantanyán a legfenyegetőbb hangu-

lat kapott lábra, a rendőrség azonnal intézkedett, hogy úgy a Kiss-ház, mint a Nádasdy-ház mellé teljes készenlétben levő rendőrök álljanak az erdélyi kőművesek védelmére. A Nádasdy-palota mellett Zuber Andor rendőr-főhadnagy, a Kiss-ház mellett Masztig Emil rendőr-hadnagy ügyeit a rend fenntartására. A rendőrök az építkezések közelében semmi csoportosulást nem tűrtek, és az udvarra igyekvőket csak kellő igazolás után bocsájtották be.

A Nádasdy-házba érkezett kőművesekhez Zuber Andor román nyelven beszédet tartott, figyelmeztetve őket, hogy egész bátran és nyugodtan megkezdhetik munkájukat, semmi bajuk nem fog történni, mert a rendőrség gondoskodott teljes biztonságukról. A munkások erre megremegyeliztek, nekivették a munkának és csakhamar vigan folyt a dolog. A kőművesek segítségére mintegy 80 napszamos már ott várt a Nádasdy-palota udvarán; ott volt azonkívül a pallér, egy rajzoló és a Fodor és Reisinger cég tagjai.

Az új kőművesek igen ügyesen és használhatóan dolgoznak, úgy, hogy tökéletesen pótolják a sztrájkolókat. A munkaadók nagy része, látva, hogy a számítás igen jól bevált, elhatározta, hogy amennyiben a sztrájkolók a holnap nap folyamán munkába nem lépnek, azonnal megteszik a kellő intézkedéseket, hogy Erdélyből kellő számú kőművest hozassanak, és *bojkottal feleljenek* a segédek túlzott követeléseire.

(A katonaság kirendelése.)

A sztrájkantanyán arra hirre, hogy az erdélyi kőművesek tényleg megjöttek, óriási zavar és megdöbbenés keletkezett. Ezt azonban csakhamar nagy elkeseredés váltotta fel. A sztrájk vezetői egyelőre azzal csillapították társaikat, hogy ne féljenek, mert ők majd tudomására hozzák a megérkezetteknek, hogy Aradon sztrájk van, s egyben ráveszik őket, hogy ne dolgozzanak, és ezt okolják meg azzal, miszerint nem tudták velük már előre, hogy Aradon bérharc folyik. Mikorra azonban ezt a tervüket megvalósíthatták volna, akkor már a rendőrség elzárta előlük az építkezéseket.

Erre a hírre kitört az elkeseredés. A sztrájkolók fenyegetőzve, kiabálva és szitkozódva emlegették, hogy az erdélyi munkásokat *agyonverik*; és a munkaadókkal szemben is *erőszakos eszközökhöz fognak nyulni*. A hangulat oly fenyegető volt, hogy Masztig Emil sürgősen jelentést tett Sarlot Domokos főkapitánynak, kérve, hogy a szükséges óvintézkedéseket tegye meg.

Sarlot Domokos azonnal elrendelte, hogy az egész rendőrség készenlétben legyen. A cselekvő rendőrlétszám azonban a sztrájkolók öt-száz főre tehető csapatával szemben nem látszott elég biztonságadónak, úgy, hogy a főkapitány *Institoris* Kálmán polgármestert felkérte, tegye meg a szükséges lépéseket a katonaságnál egy század kirendelése céljából. A polgármester azonnal intézkedett is, a várparancsnokság pedig teljesítette a kérést. A 18 ik, 14-ik, 15 ik és 16 ik század embereiből egy kombinált századot küldtek ki Burdea Demeter százados, Binder Károly főhadnagy, Kerstich Keresztély, Dlabál Ferenc és Reschigg Márius hadnagyok vezetése alatt.

A katonák teljes készenlétben a városháza udvarán foglaltak helyet, ahol a gulákba rakott fegyverek és a sok baka valósággal hadgyakorlati képet mutatott.

(Bírósági eljárás öt óra alatt.)

A mai nap folyamán történt meg az a szinte példátlan dolog, hogy a bíróság a *deliktum elkövetése után öt órával már ítéletet is hozott* az egyik sztrájkoló ügyében. Ot óra alatt

ment végbe a rendőrségi vizsgálat, az ügy áttétele a bírósághoz, a tárgyalás kitűzése és megtartása és az ítélet meghozatala.

Délelőtt fél tizenegy óra tájban ugyanis megjelent a Nádasdy-palota építkezésénél Jovanov Demeter aradi kőműves, a sztrájkolók egyik vezére, hogy az új munkásokat a dolog félbehagyására rábírja. A rendőri őrizet dacára az egyik üzlethelyiségen át valahogyan bejutott az udvarra.

Az udvaron a cég egyik építési rajzolója megkérdezte, hogy mit akar. Erre Jovanov kitérő választ adott. A rajzoló ezután kiutasította az udvarról, de miután Jovanov nem akart kimenni, odafordult Masztig Emil rendőr-hadnaghoz, aki éppen akkor váltotta fel Zuber Andort és kérte, hogy az ismeretlent, aki valószínűleg kőműves, távolítsa el az udvarról.

Masztig fel is szólította a kőművest, hogy távozzék, de Jovanov erre nem volt hajlandó, mire Masztig letartóztatotta és átadta bekísérés végett Hanyecz István rendőrnek. Jovanov ekkor visszafordult, s az udvaron álló erdélyi munkásoknak odakiáltotta:

— Vigyázzatok, Aradon általános sztrájk van és aki dolgozni mer, azt agyon ütjük.

A rendőr erre kitaszigálta a lázító munkást és bekísérte. Greén Nándor tb. főkapitány azonnal megejtette a vizsgálatot, s annak befejeztével nyomban áttette az ügyet az ügyészséghez, mely magánosok elleni erőszak vétsége miatt a büntetőtörvénykönyv 177-ik szakasza alapján vádat emelt a kőműves ellen, s kérte Görömbey István aljárásbíró, hogy az előzetes letartóztatás kérdésében azonnal hozzon döntést.

Ma délután öt órakor meg is volt már a tárgyalás. Görömbey bíró Jovanovot szabadlábra helyezte, de a cselekmény ügyében nyomban megtartotta a tárgyalást. A kőműves tagadta, hogy az erdélyi munkásokat megfenyegette volna s csupán annyit ismert be, hogy figyelmeztette őket, miszerint Aradon sztrájk van. Szobota Nándor és Albrecht Sándor építési rajzoló, továbbá Masztig Emil rendőr-hadnagy azonban egyöntetűleg azt vallották, hogy a kőműves meg is fenyegette a munkásokat, mire Meszlényi Antal dr. ügyész magánosok elleni erőszak vétsége miatt kérte a munkást megbüntetni.

Görömbey bíró Jovanovot ebben a vétségben bűnsnek találta és ezért három heti fogháza ítélte. A felek megnyugodtak.

(A rendőrség intézkedése.)

A rendőrség igen széleskörű, erélyes intézkedéseket tett a nap folyamán a rend fenntartása érdekében. Mindenekelőtt újból kiragasztatta azt a kiáltványt, a melyet még a sztrájk kezdetekor intézett a kőművesekhez, s a melyben figyelmezteti őket, hogy minden csoportosulástól, vagy rendezavarástól tartózkodjanak. Ma este pedig a következő érdekes rendeletet bocsájtotta ki Sarlot Domokos főkapitány:

Hirdetmény.

Mínt hogy bérmozgalmak, tüntetések és más hasonló rendellenességek alkalmával sohasem tekinthető kizártnak az, hogy nagyobb arányú rendőri intézkedések megétele válik szükségessé, — nehogy a rendőri intézkedések végrehajtása alkalmával azok is besoroztassanak, akik talán ártatlanul és anélkül, hogy abban cselekvőleg részt vettek volna, keveredtek az esetleges mozgalomba, — most a kőműves munkások bérmozgalma alkalmából figyelmeztetem a közönséget, hogy a munkások esetleges mozgalmától, mindennemű csoportosulástól, amelyek egyrészt a személyi biztonságot, testi épséget veszélyeztetik, s szabad fogalmat és a közlekedést gátolják, másrészt a rendőri intézkedések végrehajtását akadályozzák és csak összeütközésekre és egyéb kellemetlenségekre vezetnek, — a saját érdekében is tartózkodjék.

A szülöket, gyámokat, tanoncokat tartó iparosokat, kereskedőket pedig figyelmeztetem, hogy a gondosításuk alatt álló, valamint a felügyeletükre bízott gyermekeket, tanoncokat az esetleges mozgalomról annál inkább távolítsák, mivel ellen esetében a netán bekövetkező következményekért törvényes felelősséggel tartoznak.

Arad, 1904. évi június hó 1-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

(Négy letartóztatás.)

Ezeken az intézkedéseken kívül ma egész éjjeli 12 óráig permanenciában volt a kihágási bíróság Berecz Ferenc alkaptány vezetésével.

A délután folyamán négy sztrájkolót kísérték be a rendőrségre, akik részben a rendőri tilalom és többszöri felszólítás dacára sem akartak az építkezések mellől távozni, részben pedig a dolgozókat fenyegetésekkel akarták munkájuk félbehagyására rábírní. Az egyik munkást, Opétán Józsefet a kihágási bíróság 300 korona pénzbüntetésre, vagy 10 napi elzárásra ítélte engedetlenség miatt. Az elítélt megnyugodott az ítéletben, s büntetését már meg is kezdte.

Letartóztatták rajta kívül Siklován Istvánt, aki az egyik dolgozó kőmivest leütéssel fenyegette, és Dolnák Bélát, aki a rendőri felszólításnak ellenszegült. Mindkettő ellen megindították az eljárást. Siklován valószínűleg a Jovanov sorsára jut, s a járásbíróság fog felette ítélni.

A rendőrtisztek, kivéve a bejelentési osztályhoz tartozókat, a hivatalos órákon túl este 8 óráig voltak a hivatalban. Nagyrésztük, élükön Sarlot Domokos főkapitánnyal, az egész éjszaka folyamán a rendőrség épületében tartózkodott. A rendőrségtől a Forray-utca sarkán álló rendőrszertig állandóan egy-egy kerékpáros rendőr járt oda-vissza; megkérdezte az őrőt, hogy mi újság, s azzal ment vissza jelentést tenni Burdea kapitánynak.

Az erdélyi kőmivesek számára hevenyészett barakot emeltek s odaszállásolták őket az éj folyamára. A barakot rendőrök őrzik, nehogy a sztrájkolók elcsábíthassák a munkásokat, vagy kárt ne tegyenek bennük.

(Uj békéltetési kísérletek.)

Stengl Andor kerületi iparfelügyelő a mai délután folyamán ismét érintkezésbe lépett a segédek békéltető bizottságával. Igyekezett lelkükre beszélni; felhozta, hogy makacsodásuk következményeként a munkaadók idegen munkásokat fognak hozatni, s ez esetben nemcsak most lesznek kenyér nélkül, de a tél alatt a legborzasztóbb nyomor vár rájuk. Felszólította őket, hogy igyekezzenek társaikkal egyetértőleg mérsékelni követeléseiket.

A segédek békéltető bizottságának tagjai erre érintkezésbe léptek társaikkal, akik azonban azt hangoztatták, hogy most már az előzőleg felállított követelések teljesítése árán sem állanak munkába. Nagy nehezen mégis sikerült a követelések pontozatait összeállítani, ámbar úgy hírlék, hogy a kőmivesek most még többet kérnek, mint előbb.

Az ujonan összeállított követelési pontok alapján holnap reggel 9 órakor ismét összeül Zubor Andor iparhatósági biztos elnöklete alatt a békéltető bizottság, melynek ülésén Stengl Andor iparfelügyelő is részt fog venni. A munkaadók elhatározták, hogy most utoljára még belemennek a tárgyalásokba, noha a múltkor a segédek megbízottal felültették őket; ők — ugymond — nem akarják, hogy szemrehányás érhesse őket, mert a félrevezetett segédekkel szemben mindig és mindenben teljes loyaltással akarnak eljárni.

A békéltetési tárgyalások eredménye na-

gyon bizonytalan, úgy, hogy jóelni sem lehet, vajjon lesz e béke, vagy sem. A rendőrség erélyes praeventív intézkedései azonban biztosítják az idegenből hozott munkások biztonságát, s így, ha a holnapi békéltetés eredményre nem vezetne, az összes munkaadók azonnal intézkedni fognak, hogy Erdélyből kellő számú kőmives jöjjön Aradra.

(A megtámadott rendőrség.)

Az éjszaka folyamán, különben teljesen megbízható helyről telefonon jelentették lapunknak, hogy fél tizenegy óra tájban több sztrájkoló kőmives megtámadta a Forray-utca sarkán álló rendőröket. A Nádasy-házat körülzáró rendőrök társaik segítségére siettek és formális harc fejlődött ki a támadók és megtámadottak között. Masztig Emil hadnagy, a ki inspekción tartott a Nádasy-telek mellett, végre a rendőrökkel nagynehezen székardlaportatta a kőmiveseket, a kik megfutamodtak, úgy, hogy egyetlen sem lehetett közülök letartóztatni.

Tudósítónk e jelentés folytán felkereste a rendőrséget, ahol azt az értesítést kapta, hogy a dologból semmi sem igaz. Az értesítés beküldője ennek dacára is fentartotta állítását, kijelentvén, hogy saját szemével látta a csatát. Mi tehát egyszerűen regisztráljuk úgy a rendőrség értesítését, mint a telefonon beküldöttet: nincs kizárva, hogy a dolog megtörtént, azonban Masztig Emil rendőrhadnagy nem tulajdonított neki nagy fontosságot s így nem is tett jelentést a kapitányságnak.

MULATSÁGOK.

(=) A bur-asztaltársaság júniális a. Az elagott, munkaképtelen iparosokat segélyző aradi bur-asztaltársaság június hó 12-én, vasárnap a városligetben nagy nyári mulatságot rendez.

Az aradi törvényszék és a vasutas sztrájk.

(A paulisi váltóór póra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Az aradi törvényszék ma hozott ítéletet Bárány György paulisi váltóór bűnygyében, mely ítélet azért nevezetes, mert a bíróság eldöntött egy olyan jogkérdést, mely fölött nemrégiben, a vasuti sztrájk idején, rendkívül sokat vitáztak jogász körökben. A kérdés az, hogy közhivatalnok-e a vasuti tisztviselő. Ez a kérdés azért nagy fontosságu, mert az esetben, ha a vasuti tisztviselőt közhivatalnoknak minősíti a bíróság, akkor a sztrájkban részes összes vasutasokat el kellene ítélni büntető uton.

Meszlényi Antal kir. ügyész a paulisi váltóór, mint közhivatalnokot vádolta meg, közveszélyes cselekmény miatt, mit az által követelt el, hogy a váltón a lámpákat föl nem gyújtotta, s így a vonatokat az összeütközés veszedelmének tette ki.

A vádirat különben egyéb dolgokat is sorol fel Bárány György váltóór ellen. A sztrájk kitörése napján ugyanis alaposan barugott, a paulisi állomáson feltört egy vasuti kocsit és onnan mindenféle holmit ellopt, végül egy vasuti munkást, aki az állomás főnök parancsára a váltót akarta megigazítani, revolverrel a kezében lelövéllel fenyegetett.

A törvényszék már egy ízben tartott ez ügyben tárgyalást, de akkor elnapolta, mert Bárány György újabb tanukra hivatkozott, akikkel azt akarta igazolni, hogy a kérdéses időben részeg volt.

Mára volt kitűzve a tárgyalás folytatása.

A bizonyítási eljárás befejeztével a tör-

vényszék meghozta nagyérdékű ítéletét, melylyel Bárány Györgyöt a közveszélyes cselekmény büntettségébe vádja aól felmentette, mert abban az időben, mikor a váltóór a kötelesség szegését elkövette, a forgalom általános szünetelt s így kötelesség mulasztásával nem okozhatott sem anyagiakban, sem ember életben kárt.

A másik két vádpontot azonban a törvényszék a magáéva tette és ezért a váltóór lo-pásért és életveszélyes fenyegetésért hat hónapi fogházra ítélte. Az ügyész a mia't felebezett, hogy a közveszélyű cselekmény vadjja aól felmentették a vádlottat.

Városi csendőrség Aradon.

(A rendőrség reformálása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Néhány nappal ezelőtt az Aradi Közlöny vezető cikkben felvetette azt az eszmét, hogy az aradi rendőrség helyébe az állam hozzájárulásával városi csendőrséget kellene szervezni. Hódmezővásárhelyt és Debrecenben már jelenleg is csendőrség végzi a rendfentartási munkálatok egy részét; most pedig Debrecenben és Szegeden azon fáradoznak, hogy az egész közrendészetet a városi tisztviselők fenhatósága alatt működő csendőrségre bizzák. Amint értesülünk, ez irányban már Aradon is történtek komoly lépések, melyek feljogosítanak arra a reményre, hogy a rendőrség mostani sanyaru helyzetén csakhamar segíteni fog az aradi városi csendőrség behozatala.

A napokban a központi csendőrfelügyelőség részéről Aradon járt Jakab Sándor csendőrszázados és beható eszmecserét folytatott Sarlot Domokos főkapitánnyal és Green Nándor tb. főkapitánnyal a városi csendőrség felállítására érdekében. Konkrét ajánlatot is tett, amely szerint az állam azért az évi összegért, amennyit ma Arad a rendőrszázadosra költ, kétszer akkora létszámú csendőrséget bocsájt a város rendelkezésére. Ez a csere annál is célszerűbb lenne, mert a csendőrök valamennyien iskolázott, tanult nyomozók, akikkel szemben a mi mostani, iskolázás nélküli rendőreink vajmi keveset nyomnak. Az átalakítással, amint Jakab Sándor csendőrszázados kinyilatkoztatta, nem járna az a kellemetlenség sem, hogy a mostani városi rendőröket el kellene bocsájtani, mivel azoknak legnagyobb részét a csendőrség átvenné és kitaníttatná. A fenmaradó részből sokan már a nyugdíjazás küszöbén állanak, a többiek pedig próbaszolgálatot teljesítenek, s így ezeket, ha be nem vál-nának, így is, úgy is el kellene bocsájtani. A városra nézve nem kötelező, hogy felhasználja a dupla létszámú csendőrséget, mivel a mostani létszám másfélszeresre tökéletesen elég volna a rendfentartására. A fenmaradó összeggel a polgári rendőrök számát lehetne szaporítani, s esetleg a rendőrtisztek gyengén dotált állását jobb fizetéssel szervezni.

A rendőrségen a legnagyobb örömmel üdvözölték a Jakab Sándor ajánlatát, amelynek megvalósulása esetén egyszerűen segítve lenne a mai közbiztonsági mizériákon, amelyeknek szemrehányásait a rendőrség viseli, holott a mai létszám mellett fizikai lehetetlenség a rendszolgálatnak jobban megfelelni, mint az aradi rendőrség.

Sarlot Domokos főkapitány mindazonáltal kijelentette, hogy bárha örömmel fogadná az átalakítást, ő maga nem tesz ily értelemben javaslatot a városnak, mivel az átalakítás első stádiumában a közönség nehezen szoknék hozzá a türelmes városi rendőr helyén a merevebb, és katonás csendőrhöz. Miután pedig az átmeneti állapotban elkerülhetetlen lenne egy-két olyan dolog, amit a közönség első időben zokon venne: a rendőrség nem veszi magára a szemrehányásokat, noha tudja, hogy a jövőben a közönség is megbarátkoznék a csendőrséggel, és a közbiztonsági állapotok minden tekintetben javulnának. Ha — ugymond — valamelyik városatyja magára venné az indítvány megtételét, a rendőrség teljes erejéből támogatná annak megvalósítását. Miután azonban a rendőrség amugy is exponált állást foglal el a közönséggel szemben, tehát vár, amíg a javaslatot más teszi meg a közgyűlésnek.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Délután: Szép Meluzina, bohózat. Este: Asszonyregement, operette.
Péntek: Asszonyregement, operette.
Szombat: Asszonyregement, operette.

* Az asszonyregement. Rajna Ferenc és Rosenzweig operettjének a bemutatója iránt általános az érdeklődés. A fényes kiállítású darab valószínűs diszeldadásban kerül színre, a következő szereplőkkel: Zilahyné, Aranyossy Janka, Pajor Ágnes, Győre, Bónis, Arkossy, Szadai, Ligeti és Németh.

* Szép Meluzina. Holnap Urnapján két előadás lesz a színházban. Délután a Szép Meluzina című látványos bohózatot adják, dalokkal és táncokkal, fényes kiállítással, 10 képben. A darabot Polgár Sándor rendezi, főszereplői: Bónis, Ternyei, Arkossy, Szadai, Ligeti, Aranyossy Janka, Foti Frida, Pajor Ágnes és Follinusné.

* Lucia polka. Egy tizenkét éves kis leánynak ily című kompozíciója jelent meg ily címen. Ő maga: Sugár Sárika, a Krispin-féle zenekolánál egyik legtehetségesebb növendéke, aki az iskola színpadján, hangversenyek több alkalommal kapott a hozzáértőktől igen hízlelő elismerést. Most a tehetsége új irányban nyilatkozott meg, oly téren, a melyen az ő korával kevesen értek el sikereket: Lucia-polka cím alatt önálló zenedarabot írt. Egyszerű eszközökkel dolgozó, de fölöttébb dallamos és minden részében eredeti kompozíció ez, amely gyakorlatilag zeneköltőknek is dicséretére válna. A szerző fiatal kora szinte csodálatossá teszi ezt, s nagy jövőt ígér neki e téren. A Lucia-polka Berger Manóné szül. Krausz Lucia urnőnek van ajánlva, s Menczer és Jung könyvkereskedésében kapható.

A pékek parazitája.

(Egy letartóztatás története.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 1

A budapesti rendőrség a pékek szakszervezetének érdekes parazitáját csípte ma el. Hoszsu ideig a most szétrobbantott szakszervezet élésködött, mikor azösszeesküvés leleplezésével annak vezetői börtönbe jutottak, azt próbálta meg, hogy nagyobb fővárosi lapok nevével zsarolja a pékmestereket. Azonban ezen is rajlavestett.

A letartóztatott alak Boros Mihály. Immár megállapították, hogy rovott multu ember volt. Legutóbb kisebb budapesti napilapokba a szociálisták híreit írogatta, majd Tatár Dénesnek, a pékmunkások fölösztatott szakszervezete volt élénkének titkára lett.

Mikor Tatár Dénest bezárták, Boros Mihály más uton próbált keresethez jutni. A Budapesti Hírlap, Pesti Hírlap, Pester Lloyd, a Magyar Hírlap és az Alkotmány munkatársának adta ki magát s fölkereste a pékmestereket, akikől háromszáz koronát kért, azzal, hogy különben megtámadja őket.

A fölkeresett pékmesterek mára rendelték őket magukhoz; akkorra azonban értesítettek az illető lapokat, amelyeknek néhány munkatársa és több detektív rejtőzött el a szomszédos szobában és hallgatta a tárgyalásokat, amelyek Boros Mihály és a pékmesterek között lefolytak.

A pékek megtagadták a háromszáz koronát, amire Boros megfenyegette őket: ha nem kapja meg az összeget, csunyául lehordja őket „lapjaiban”. Erre a detektívek a zsarolót azonnal letartóztatták.

A rendőrségnél azonnal megindult ellene a büntető nyomozás, amelynek végeztével át fogják szállítani az ügyészséghez.

A főgimnázium ünnepe.

(Zászlószentelés és mulatság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

Az aradi főgimnázium ma fényes ünnepség keretében szentelte fel új zászlaját, amely alatt még eljövendő generációk fognak a tudomány magaslatai felé haladni. Ünnepe volt ez az egész intézetnek: egy szent szimbólum felavatása, amely szimbólum hivatva van arra, hogy a jövőben Magyarországnak gyermekeiben a magyar lobogó szentségébe vetett hitet elvesse és megerősítse. Az ünaepség lefolyása a következő volt:

Reggel nyolc órakor a gimnázium fiatal-sága a Jókai téren gyülekezve, tanári vezetésével az Eötvös-utcán, Szabadság-téren és Atzél Péter-utcán keresztül megindult a minoriták temploma felé. Elöl mentek a koszoruspárok:

Az első osztályból: Brück Pista és Horváth Irénke, Czárán Viktor és Czárán Ella, Issekutz Géza és Bogdán Emike, Reiber Henrik és Heger Margitka, Smolenszky Bódi és Csalogovits Jozefin, Scheerer Józsi és Scheerer Irénke, jáki Tóth Pista és jáki Tóth Sarolta. A második osztályból: Haslinger Lajcsi és Decsi Lenke, Talmányi Emil és Priegl Margitka. A harmadik osztályból: Kara Pista és Steiner Margitka, Radó Kálmán és Wiener Margitka. A negyedik osztályból: Burián Géza és Haslinger Böske, Montag Pista és Gross Terka. Az ötödik osztályból: Popper Andor és Löwinger Ilonka, Török Dezső és Löwi Rózsika. A hatodik osztályból: Buschmann András és Schwarcz Erzsike, Lázár Gyula és Talmányi Márta. A hetedik osztályból: Bakos Péter Pál és Eckstein Etta, Bródy Béla és Kosminszky Margitka, Farkas Sándor és Wally Annuska, Haslinger Feri és Binder Aglaja, Halmos Dezső és Kálmán Elza, Lészay Béla és Vajda Marietta, Ligeti Károly és Rauss Margitka, Mandel Pál és Máj Erzsike, Miklósi Kornél és Papp Leontin, Nemess Zoltán és Kovács Ferike, Rajz Elek és Mittler Irénke, Róth László és Szabó Annuska, Singer Lajos és Mittler Margitka, Steiner Béla és Weinberger Mariska, Schwarcz Mór és Morgenstern Sárika; végre a nyolcadik osztályból: Eckhardt Ferenc és Csontea Felicia, Fekete László és báró Bedensz Irénke, Hegedűs István és Fetter Mancsi, Heltei János és Hirschmann Böske, Hollender Oszkár és Roth Magda, ifj. Lócs Rezső és Szathmáry Sata, Lukácsy Lipót és Lukács Mariska, Messer Dezső és Deutsch Irma, Neuman Miksa és Tenner Erzsike, Nichi Lázár és Papp Veturia, Rajz Sándor és Klein Sárika, Róth István és Kara Mancsi, Steinhardt Ferenc és Montag Erzsike, Scherer Mór és Werner Irénke, Braun Irénke (Kijönő) és Grünblatt Artur.

A templomban Fehér Arnold hittanár és áldozó pap rövid mise után beszentelte a zászlókat, mire a menet az Andrássy-téren, Tabajdy-utcán és a Nagyköruton keresztül vizsztatért a Lyceumba, ahol szép ünnepség keretében tartották meg a tulajdonképeni felavatást.

A tanulók mindenekelőtt elénekelték a Himnuszt, mire Burián János igazgató röviden ismertette a zászló történetét, megnyitotta az ünnepélyt. Erre elsőnek Károly József VIII. o. t. lépett a pódiumra, és óriási tetszés közt olvasta fel saját Prológját. A magas szárnyalású, ügyes versből ideiktatunk két strófát:

Három eszmét jelöl e diszes zászló
Büszkén viselve szentelt homlokán;
E három eszme Isten adománya.
A hit, a szent haza, s a tudomány
E háromért a küzdelem oly édes
Viselve bár egy egész éltén át;
Az Ur, a Nagy az értük harcolnak
Díjul malasztot, békét, nyugtot ad.

Zászlónk e három eszmének jelvényét
Előtte áhiattal hódolunk.
Hogy létrejött az egek nagy urának
Hálát adó imát mond ajakunk.
Erőt adjon e zászló mindegyiknek,
Ha eszméinkért sikra szállni kell;
Munkára fel mindnyájan, egyesülten:
A munka nemesít és fölemel.

Ezután Perepatics István dr. főgimn. tanár mondott szép ünnepi beszédet, magvas gondolatokban bővelkedő szónoklatát így fejezte be:

Azt hiszem átértitek és átértitek már a jelentősége, a mi e lobogóban rejlik. Tudjátok, mit jelent egyik oldalán a magyar címer, mire figyelmeztet folyton a másik felén az a dicső alak. A hazát jelenti ez, tevékenységtek főmozgatóját, végcélját s azt az eljárásmodot magyarázza, mely szerint ezt a nemes célt legelőkeltebben szolgálhatjátok. A hazát szolgáljátok e lobogó alatt az intézetben, mint egy végvárbán, a magatok módja szerint: könyvvel és tollal. Ne higyjétek, hogy a hazának ilyen szolgálata becsben, fontosságban mögötte áll annak, a mit az ősek a harctéren teljesítettek; — mert a hazáért meghalni tudni szép dolog, de a hazáért élni tudni még szebb. Azt se higyjétek, hogy e zászlónak tett hűségfogadás, kötelezettség az intézet elhagyásával megszűnik. Akkor e zászló csonka jelvény lenne csak, Zászlótok marad ez mindig. Így lehet csak fontos tényezője a hazának, a mint mindig új-meg új fajokat bocsát ki a nemzeti munkára, új-meg új csapatokat fogad szárnyai alá idővel egész hadserege lesz neki, mely ha el nem felejté, ha ti — kedves ifjak, soha el nem felejtitek, hogy a katona mivel tartozik a zászlónak, a melyre fel esküdtök, akkor ez a hadsereg döntő szóval fog beleszólni a haza sorsába és jólétének, boldogulásának biztosítéka leszen. Ugy legyetek boldogok, amint ezt a feladatot jól oldjátok meg.

Őnök pedig, e városnak mélyentisztelt közönsége, legyenek tanui annak a pillanatnak, mikor ez az ifjuság e zászló alá áll, ezt magának vallja s a benne kifejezett, egész életre és az egész nemzet sorsára kiható szent elveknek hűséget esküszik. Azt hiszem, örömmel teszik; hiszen fiaik s az egy édes haza fiait tesznek itt fogadást kitaró, lelkes munkára, tisztos életre, munkás hazaszeretetre. Támogassák ezt az ifjuságot az idősebbek bölcsességével, tanácsával, hogy mai nehéz feltevéseikben meg ne inogjanak. Ha pedig úgy találna lenni, hogy meginognak valaha, a tanuló jogán emlékeztessék őket e napra, a zászló becsületére, a hazára. E városnak, mely a hazaszeretet kalváriáját őrzi kegyelettel határai közt, e városnak lakossága kétszeres joggal teheti ezt. Tegye is; féltő gonddal őrizzé a nemzet virágát, ifjuságát, hogy majdan rájuk is, nevelő városokra is büszkeséggel tekinthessen a haza. Ugy legyen!

Majd Eckhardt Ferenc VIII. o. t. az ifjuság nevében átadta a zászlót megőrzés végett Burián János igazgatónak és végül Haslinger Ferenc tanár köszönte meg a zászlóanyának és a koszorúsleányoknak közreműködésüket, mire az ünnepély a Szózat eléneklésével véget ért.

Az ünnepély befejeztével a vőfélyek hazakísérték a koszorúsleányokat, s ezután az ifjuság kivonult az új zászló alatt a városligetbe.

Dél egy óráig játékokkal, tréfás versenyekkel töltötték el az időt, egy órakor ebéd volt a városi vendéglőben. Ebéd után ismét mással mulattak, négy óráig football-versenyek voltak a különböző osztályok csapatai között.

Ennek végeztével, négy órakor kezdődött a köröndben a majális, amelyen kitűnő hangulatban voltak együtt az ünneplő diákság és hozzátartozóik egész a késő éjjeli órákig. A táncrend az egyik fára volt függesztve, igen csinos rajz mellé kaligrafálva. A mulatság sikerült voltát különben mi sem igazolja jobban, mint a jelenvolt hölgyek alábbi névsora:

Leányok: Montay Erzsi, br. Bedeusz Zelma és Izabella, Braun Irénke (Kisjenő), Vertán Boriska, Schelber Elza (Hamnover), Róth Magda Kálmán Elza, Kozmínsky Margit, jáki Tóth Sarika, Singer Rózsika, Bakos Böske, Telmányi Márta, Csontea Minerva, Csontea Felicia, Papp Veturia és Leontio, Klein Sárika, Kugler Lala, Mittler Irénke, Novák Róza dr., Fried Janka, Neuvelt Elza és Irma, Löwinger Ilonka, Boros Dóra és Janka, Deutsch Irma, Bleier Aranka, Kara Mancsi, Steiniczer Ilonka és Elza, Assael Gitti, Kronstein nőv., Walfisch Irén, Löwi Rózsá, Schusztter Irma, Tenner Erzsike, Szathmáry Sata, Fetter Mancsi, Darvas Bella és Margit, Tenner Aranka, Wally Nusa, Hirschmann Böske, Zádor Erzsi, Morgenstern Saci, Vajda Mariette, Donáth Elza, Schiffer nőv., Eckstein Elia, Allen Ilonka, Macke Margit, Werner Irén, Csatlós Imuska, Bartl nőv., Steigerwald nőv., Sémes Szeréna, Schneeberger Gizike, Réty Laci, Leopold Frida és Giza, May nőv., Flamm Józsa, Balla nőv., Szondy Irén, Priegl Margit, Tassi Malvin, Lukács Mariska, Freid Ilonka, Weinberger Mariska, Thury Micike, Zikó Lenke stb.

Asszonyok: Montag Sándorné, Schmidtné Jozefine, Róth Henrikné, Kosmínsky Lipótné, jáki Tóth Béláné, Singer Gyuláné, Csontea Tivadarné, Papp Györgyné, Kugler Istvánné, Rávy Kálmánné, Budán Jánosné, Mittler Izidorné, Székely Salamonné, Deutsch Adolfné (Budapest), Lejtényi Sándorné, Jancsevics Ferencné, öz. Sváby Pálné, Fried Adolfné, Boros Vidáné, öz. Boros Bériné, Deutsch főhadnagy, Kara Gyözné, öz. Telmányi Emélné, Seinitzer Pálné, Kronstein Vilmosné, Somogyi Gyuláné, Walfisch Arminné, Fucás Károlyné, dr. Schusztter Henrikné, Kvitschala Károlyné, dr. Radó Károlyné, Pénzes Ákosné, Morgenstern Gyuláné, Flamm Lipótné, Weinberger Jánosné, Lukácsy Lajosné, Kráitz Lajosné, Wiener Gyuláné, stb.

A tűzéraktanya helye.

(Az új helyszíni szemle eredménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 1.

A május havi közgyűlés határozata értelmében ma újabb helyszíni szemlét tartottak, még pedig vegyes, katonai és polgári bizottsággal. A tárgyalásoknak előrelátható eredménye az volt, hogy a katonai kiküldöttek a libás dűlőbeli telek mellett döntöttek s egyedül azt voltak hajlandók elfogadni.

A szemlén katonai részről ugyanazok voltak, mint a múlt évi november 17-én tartott első vegyes bizottsági tárgyaláson: Wachsmann Vilmos ezredes, Lens János tűzér alezredes, Widrich Herman dr. főorvos, Wachenhausen Gusztáv hadnagy és Werner Alfréd katonai építészeti intendáns.

A város részéről *Insitáris* Kálmán polgármester elnökölt a tárgyalásokon, s jelen voltak: Blaskovits Antal, Szalai Arnold dr., Steiner Jakab, Müller Károly, Barcza István és Söfalvi György.

A bizottság elsőben is a *libás dűlőbeli* teleket szemlélte meg, a melyet azonban a kiküldöttek, arra való tekintettel, hogy ott szennyviz-sűrőtelep van, *nem fogadták* el és alkalmatlannak mondták.

Erre a bizottság a *Herzel* Bernát és társai

tulajdonát képező, pécskai uti gyárépülethez, a volt *Első aradi gyártelep*-re akarta hívni a katonai kiküldötteket; ezek azonban kijelentették, hogy azt meg se tekintik, mert már a mult-kori helyszíni szemle alkalmával tapasztalták, hogy az *nem felel* meg.

A *vásártérre* kihajtottak, de rövid szemle után a katonai részről attól is *elállottak*.

A katonai kiküldöttek a mai szemle eredményeül *csak a libásdűlőbeli területet találták a tűzéraktanya építésére alkalmasnak*. Kijelentették, hogy mult-kori megállapodásuktól eltérően hajlandók a homlokvonalat (a mint a tanács a legutóbbi közgyűlésen javaslatba hozta) a pécskai-ut felől *kétszázötven méterben* megállapítani.

A kaszárnya gyakorlóterére nézve *Lens* tűzéralezredes *különvéleményt* jelentett be, szaval az indokolással, hogy a kurticsi ut melletti földből e célra kihalásandó 208 katasztrális holdnyi városi terület zombékos és tűzéraktanyai célokra nem alkalmas. A város képviselői erre, a közgyűlés utólagos jóváhagyását fenntartva, megígérték, hogy e terület zombékos részét fel fogják tölteni, s a széleket akácfaikkal beültetik.

A helyszíni szemléről a tanács jelentést fog tenni a június havi közgyűlésnek, amelynek most már nem áll módjában másként, mint a *libásdűlőbe* telek mellett határozni.

HIREK.

— **Urnapija.** Holnap, csütörtökön, a legszentebb Oltári-szentség ünnepén, a lombokkal ékesített templomokból ünnepi menetben vonulnak ki a hívek ezrei és a mezők virágaival gazdagon telehintett utakon elzarándokolnak az erre az alkalomra emelt díszes oltárokhöz. A körmenetben résztvevő hívek ajakán megcsendül az ájtatos zselozsma, a hatalmas egyházi melódia, mely mint a szárnyrebbenés, a virágillat hullámos utján a menyekbe száll az Ur trónjának számolya elé. Urnapját voltaképpen a nagyhét csütörtökén kellene megtartani, de mert az egyház ebben az időben a legmélyebb gyászban van, ez a dicsőséges örömműnnap a Szentháromság vasárnapja után következő csütörtökre rendeltetett. Urnapját szent. Julianus álmoltatása következtében tették ünnepnappá a XI. században és kezdetben még csak a templomok falai közt végezték az ezen napra rendelt szertartásokat; V. Kelemen pápa azonban elrendelte, hogy az Oltári szentséget az utcákon diadalmenetben, s a legfényesebb egyházi pompa kifejtésével vigyék körül a városban. A körmenet a szokásos utvonalon fog elhaladni az idén is. A körmenetben papságon és a hívek az ezreik kívül résztvesznek a városi és a katonai hatóságok, azonkívül a tanintézetek, zászlóik alatt.

Urnapiját az aradi róm. katolikusok hagyományos diszszel ünneplik meg. A minoriták templomában reggel kilenc órakor ünnepélyes nagymise lesz, mely után körmenet vonul a virágos, zöld lombos oltárokhöz. A körmenetre kivonul a kir. főgimnázium és állami főreáliskola ifjusága, a Mária és rózsafüzér társulatok zászlóikkal. A menet két oldalán fehér ruhás látványos leányok, az aradi polgári leányiskolai növendékei rózsalevelet fognak szórni az oltári-szentség elé, melyet Csák Czirjék dr. fog vinni. Négy oltár előtt lesz Istentisztelet:

I. *Szent István* első magyar király tiszteletére, az Andrassy-téren álló városi fogadalmi emlékek, a Szentháromság-szobor ponyvasátrában, *Gáza* Béla és neje *Vigy* Lujza oltára.

II. *Pádusi Szent Antal* tiszteletére a Vörösmarty-utcában *Darányi* János dr. főorvos özvegye, szül. *Hoffmann* Lujza tulajdonára.

III. *Szent János* evangélista tiszteletére a Szabadságtéren *Tede*chi Viktor oltára.

IV. *Szent József* tiszteletére *Domány* Jó-

zsef és neje született *Schneberger* Ágnes családjáé.

— **Ormos Péter** emléke. Kegyeletes, dicsérni való mozgalom indult meg Aradvármegye törvényhatósági bizottsági tagjai és községei között. *Ormos* Péternek, Aradvármegye hosszú időn át volt alispánjának emlékét akarják megörökíteni, még pedig hármasként alakban: sírja fölé az őt megillető kegyeletnek megfelelő *síremléket* emelni *archépét* a vármegye nagyterme részére megfestetni s végül *Menyírcsán* azon villa teraszát, amelyen ő nyaranta üldögélni szokott, *emléktáblával* megjelölni. Ezek érdekében megindult a gyűjtés, s annak máris szép eredménye van, úgy hogy rövid idő múlva a szép eszme megvalósításához lehet fogni.

— **Magyar anarkista Belgiumban.** *Brüsseltől* táviratozzák: Bayleiben az állami dinamitgyár közelében letartóztattak egy embert, a ki dinamitot akart lopni. Minden valószínűség szerint anarkista. Kiderült, hogy *magyarul tud*, kihallgatása véggett Anversbe szállították.

— **Halálozások.** Az aradi társadalom egy kiváló matronája: öz. bellusi *Baross* Sándorné született földelaki *Návay* Jozefin, ma hajnalban fél négy órakor, rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunyt urasszony egy előkelő csanádmegeyi család sarja. Atyja *Návay* László földbirtokos akinek rajta kívül még tizenegy gyermeke volt. Lánytestvérei közül egyik *Thaisz* Gyula földbirtokoshoz, *Thaisz* Elek fővéréhez, a másik *Csauts* békesmegeyi tisztii főügyészhez, a harmadik *Korossy* Györgyhez, *Apponyi* Albert gróf jószágigazgatójához, a negyedik *Návay* Dezső földbirtokoshoz ment nőül. Ő maga bellusi *Baross* Sándor, csanádmegeyi tisztii főügyésznek lett a felesége. Korán özvegyesre jutott s hat gyermekével *Makó*ra Aradra jött lakni. Dacára annak, hogy a fiatal özvegy a legszerényebb anyagi viszonyok között élt, négy fiát mind igen előkelő közbizalmi állásokra neveltette. Női erényei abban találták jutalmukat, hogy fiai közül a legidősebb fia, *Baross* László mint huszárcapitány a magyar testőrséghez neveztetett ki, második fia *Baross* Ferenc dr. aradi járási főszolgabíró, a harmadik *Baross* Zsiga dr. árvaszéki ülnök, a negyedik *Baross* Lajos dr. ügyvéd, a magyar takarékpénztárak országos szövetkezetének jogtanácsosa. Lánya, *Baross* Mária, nőül ment ifj. *Vásárhelyi* László földbirtokoshoz. A köztiszteletben elhunyt urasszony halála a *Vásárhelyi*, *Andrényi*, *Lonovics* és *Nyék*y családokat döntötte gyászba. Temetése holnap délután fél négy órakor lesz a csanádi palotából. Az elhunyt családját ma az első között *Urbán* Iván főispán, *Dálnoki Nagy* Lajos alispán keresték fel részvételükkel.

Begov Pál vinyai nyugalmazott városi ellenőr hosszas szenvedés után életének 66 évében tegnap este meghalt.

*Feren*ci Miksa vasuti pénztáros ifju neje szül. *Kalmár* Vilma Seprősen elhunyt. Nagy részvét mellett temették.

— **Harc az üzletvezetőségért.** Eszékről táviratozzák: A községtanács *Plavsic* indítványára elhatározta, hogy folyamodik a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy *üzletvezetőséget* létesítsenek Eszéken. A kérelmet *Chavrak* főispán és a kereskedelmi kamara fogják támogatni.

— **Vas Gereben emléke.** Fővárosi tudósítónk írja: Az országos irodalmi szövetség és a székesfehérvári *Vörösmarty kör* által alakított *Vas Gereben emlékbizottság*, tegnap Székesfehérváron tartotta meg ülését *Pekár* Gyula országgyűlési képviselő és *Fiáth* Pál báró főispán elnöklése mellett. Az igen népes gyűlés, melyen számosan jelentek meg a fővárosból, Tolna, Veszprém és Fehér megyéből, elhatározta, hogy a Vas Gereben emlékezetére készült emléktáblát *június hó 19-én* Fürgéden déli 12 óra-

kor fogja leleplezni. Pekár Gyula előterjesztése után a műsort a következőkben állapították meg:

1. *Szózat*, éneklé a székesfehérvári dalárda.
2. *Megnyitó beszéd*, tartja gróf Zichy Jenő v. b. tt.
3. *Alkalmi óda*, írta Földes Imre, szavalja Márkus Emilia, a Nemzeti Színház művésznője.
4. *Unnapi beszéd*, tartja Rákosi Jenő főrendiházi tag.
5. *Záróbeszéd*, tartja Pekár Gyula, orsz. gyűlési képviselő.
6. *Hymnusz*, éneklé a székesfehérvári dalárda.

Szundy Károly orsz. irodalmi szövetség főtitkára, kit a bizottság az ünnepély előkészítésével megbízott, bejelentette, hogy az ünnepélyen a Kisfaludi társaság Rákosi Jenő, Pekár Gyula és Sebők Zsigmonddal képviselteti magát. Az Aurora irodalmi kör hattagu küldöttséggel, a székesfehérvári főreáliskola öttagu küldöttséggel, Tolnavármegye törvényhatósága Dóry Pál alispán vezetése alatt öttagu küldöttséggel képviselteti magát. Fehérmegye küldöttségét Fiáth Pál báró főispán, Székesfehérvár városát Havranecz József kir. tan. polgármester fogja vezetni. A bizottság a nagyarányú és országos ünnepélyre, melyre a résztvevőket különvonal fogja szállítani, meghívta az Akadémiát és az összes irodalmi társulatokat, törvényhatóságokat, városokat, képviselőházat, főrendiházat, valamint Vas Gerebennek még élő unokáját: Springholcz Róza, budapesti állami nőiipariskolai tanárnőt, és nővérét. Az ünnepélyt közbeidő fogja követni.

— **Kitüntetés.** A király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki Vavra Nándor pénzügyi tanácsosi címmel és ranggal felruházott számtanácsost, a magy. kir. állományomda számvevőségi főnökét. A kitüntetett tisztviselő atyja Wadowsky Gusztávné urasszonynak.

— **Hatvani Deutsch Bernátné meghalt.** Aradra érkezett magántávirat szerint özvegy hatvani Deutsch Bernátné ma a fővárosban szívszélhűdés következtében meghalt. Férje Deutsch Ignácnak, az aradi zsidó hitközség volt elnökének, s az aradi zsidó árvaház alapítójának fia volt, akit amaz aradi üzletének cégébe fogadott. Hatvani Deutsch Bernátnét két fia siratja, kik közül az egyiket, Hatvani-Deutsch Sándort a múlt év végén főrendiházi taggá nevezték ki. Amint hírlik, az aradi zsidó hitközség illő módon akarja kifejezni részvétét az elhunyt urnó halála fölött, akinek férje nagyobb alapítványokat tett a hitközség jótékony céljai javára.

— **A jogügyi bizottság ülése.** Arad város jogügyi bizottságának mára kitűzött ülése a tüzelőanyag ügyében tartott tanácskozások miatt elmaradt.

— **Nagy erdőégések a megyében.** Solymosi levelezőnk írja: Milova község határában a kincstár tulajdonát képező nyolc éves fiatal cserjés erdő május hó 30-án este három helyen meggyült. Az oltásra gondolni sem lehetett, mert a tűz a nagy szárazságban villámgyorsan terjedt. Az éj folyamán Radnáról és Odvosról kiérkezett csendőrség a lakosságot a tűzhöz kényszerítette és hozzáálltak a tűz tovatérjedését megakadályozni. Az erdő még most is füstlő és eddig körülbelül száz holdnyi terület pusztult el. A második erdőégés Konopon van, hol a tűz még nagyobb arányokat öltött. Eddig körülbelül 300 hold az elpusztult terület. A tűznek, mely még teljesen lokalizálva nincsen, továbbterjedését a lakosság éjjel-nappali fárasztó munkával az izzó hőségben is igyekszik megakadályozni. Miután mindkét tüzeset bosszu műve, mert a legeltetés tiltva van, — a tettesek kézrekerítése iránt a nyomozás elrendeltetett.

— **Állatvédők a bikaviadatok ellen.** Pécsről táviratozzák: Az itteni állatvédők egyesület újabb beadványt intézett Tisza István gróf belügyminiszterhez, amelyben a Budapesten tartandó bikaviadatok betiltását kéri.

— **Szerb kereskedők Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A szerbiai kereskedők nagyrésze meglátogatta ma reggel a vásárcsarnokot, a hol őket Melly Béla tanácsos, mint a közlekedési és közgazdasági ügyosztály vezetője és Ziegler Nándor a vásárcsarnok igazgatója fogadta és kalauzolta. A szerb vendégek bejárták az összes helyiségeket a pincétől a karz tokig s az elragadtatásuknak adtak kifejezést. A beható szemle után kijelentették a szerb kereskedők, hogy végtelenül örülnek ennek a budapesti utjuknak, mert teljesen meggyőződtek volt, hogy nincs a kereskedelemnek, iparnak s általában a közművelődésnek olyan ágazata, a melyre nézve igazán a legmagasabb színvonalon álló mintát Budapesten nem találhatnának. Ennélfogva ezentul semmi szükség sincs arra, hogy ebből a célból tovább menjenek Nyugat felé.

— **Házasságok.** Kézdí-vasárhelyi Vásárhelyi Zoltán dr. miniszteri titkár, földbirtokos eljegyezte kesselekeői báró Majthényi Béla és neje, született ebesfalvi Török Ilona leányát, kesselekeői Majthényi Elizát.

Vledényi Schankebank Károly, az „Alkotmány” segédszerkesztője, volt aradi lapszerkesztő, vasárnap, május 29-én vezetve oltárhoz Schmidt Melánia urhölgyet Budapesten.

— **Öngyilkosság a temetőben.** Tzmesvárról jelenti nekünk tudósítónk: Politzer Samu 35 éves rövídárkereskedő, kinek a jászsevárosi Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt lévő házában volt az üzlete, az éjjel az izr. temetőben édes apja sirhalmán jobb halántékon lőtte magát s mire reggel ráakadtak, már halott volt. Politzer családja megbizta az öngyilkost azzal, hogy menjen ki a temetőbe és rendeztesse szülői sírját, melyet az egész család ma délelőtt meg akart látogatni. Politzer tegnap künn is járt ebből a célból a temetőben és több ízben beszélt a temető-csúszszel. Estefelől hazafelé látták indulni. — Mikor ma dél előtt 8 óra tájban a szerencsétlen ember nővére elsőnek kijött a temetőbe, guggolva találta bátyját apja sirhalmán. Azt híven, hogy valamit igazgat a síron, megszólította bátyját. Az nem mozdult, közelebb lépett és ekkor megpillantotta a forgópisztolyt bátyja kezében. Azonnal kiáltozni kezdett, mire a temetőőr segítségére sietett, de hiába, a szerencsétlen már kiszövedett. Az esetről a temetőőr rögtön értesítette a főkapitányságot, melynek részéről Malýta Ágoston rendőrkapitány, Weiss Fedor dr. kerületi orvos kíséretében megjelent a helyszínén és felvették a jezykönyvet. A holttestet a halottas kamarába vitték, hol megállapították, hogy a szerencsétlen már este követhette el az öngyilkosságot. Egy 7 milliméteres forgópisztollyal jobb halántékába lőtt és azonnal meghalt. A zsebében két levelet találtak. Az egyikben arra kéri a rendőrséget, hogy kíméletesen tudassák szerencsétlen végét feleségével és családjával és felboncolatlanul temessék el, a másik lepecsételt levél feleségének szól. Halálát özvegye, egy gyermeke és rokonsága siratja. Tettét zilált anyagi viszonyai miatt követte el.

— **Az aradi versenyképesség.** Régi tény, hogy a közönség állandóan különféle árjegyzékekkel lesz elárasztva, amelyeket főleg bécsi és egyéb idegen helyű cégek küldenek szét. Aki ezen árjegyzékek és hirdetések alapján rendelést tesz, az sajnos a legtöbb esetben csalatkozik, mert az árucikket nem látja és csak az illető távoli kereskedő lelkiismeretére bizza magát. Már pedig az nagyon is kétséges vajjon egy olyan kereskedő, ki vevőjét sohasem látta, és aki csak azon van, hogy áruján tuladjon, fog-e a kellő lelkiismerettel eljárni. Mindezt abból az okból említjük, mert a Porter Vilmos Nagy Aruháza Aradon a Szabadságtéren olyképp szervezte magát, hogy ott mindazon cikkek, melyek idegen helyi árjegyzékekben és hirdetésekben fel vannak sorolva, nála szintén kaphatók. Es hogy a helyi forgalom javára a versenyt teljes mértékben felvehesse, Porter aruháza a legcsekélyebb haszonnal beéri és az árakat akként szabja, hogy a közönség a fuvardíj megtakarítását is élvezze. A helyi forgalom és a t. vevőközönség érdekében

igen melegen ajánljuk Porter Vilmos Nagy Aruházat.

— **Loubet merénylői.** Marseille-ből táviratozzák: Tegnap kezdődött a büntetőbírószágon *Giavonni, Casulani* és *Pomlini* olaszok bünpörének tárgyalása, kik merényletet terveztek Loubet einök ellen olaszországi utjakor.

— **A városi ingyenes fürdők felállítását.** — mint velünk a városházáról közlik — a víz alacsony állása gátolja, mert a szükséges tutajok mindezielég szállíthatók nem voltak. A tutajok megérkezéttével a fürdők azonnal fel fognak állíttatni, addig is ideiglenes, korláttal kerített ingyenes fürdőhelyek fognak a közönség rendelkezésére állani.

— **Az igazgató halála.** *Békés Csabáról* táviratozzák: *Horváth Sándor* takarékpénztári igazgató múlt év október hóban Orosházán elhunyt és 200.000 korona vagyonát nejeire hagyta. Mivel mérgezésről beszéltek, a gyulai törvényszék rendeletére Horváth holttestét exhumálták, a testrészeket *Feietár* Emilhez küldötték, ki most konstatála, hogy a mérgezés teljesen ki van zárva. Ezzel az ügy rövidesen véget ér, mert a vádtanácsnál lévő ügyet a törvényszék befogja szüntetni.

— **Szent Szaniszló.** A Reinhardt-féle butorkereskedés kirakatában ma este sokan nézték meg azt a megkapó szépségű képet, amelyet *Balla Frigyes* festett. A kép azt a jelenetet ábrázolja, amint Szent Szaniszló református templomba tévedve, áldozni óhajt, mire angyalok jelennek meg, és megáldoztatják. A félig tört színek igazi templomi harmóniába olvadnak össze ebben a finom érzéssel megfestett interieurben, amelynek minden részlete mesteri kézre vall. Úgy a szent arckifejezése, valamint az angyalok arcai annyi áhitatot fejeznek ki, hogy az ember önkénytelenül is templomi hangulatba esik. Az ecsetkezelés finomságai, és a fényhatások kihozása egyaránt értékessé teszik ezt a képet, a melyre érdemesnek tartjuk olvasóink figyelmét is felhívni.

— **Egy fölfüggesztett vasutas öngyilkossága.** *Eszékéről* táviratozzák: *Sebők* fölfüggesztett vasúti hivatalnok ma reggel öngyilkossági kísérletet követett el, a mennyiben kétszer mellbélte magát. Sebesülése súlyos.

— **Szerencsétlenség cserepezés közben.** Tegnap este *Leoka Szilárd* aradi cserepezester az Árpád-tér 8. sz. házon dolgozott. Munkaközben elszédülve leesett a három méter magas tetőről és fején, valamint kezén erős zuzódásokat szenvedett. *Brück Gyula* dr. nyújtotta neki az első segélyt. Sérülései nem veszélyesek.

— **Nagy fizetésképtelenség a fővárosban.** Budapestről táviratozzák: A *Seiner és Klinger* budapesti női divatárú cég, amelynek a Kossuth Lajos-utcában volt üzlete, fizetésképtelen lett, a mai napon csödbe került. A passzívák mintegy fél millió koronát tesznek ki.

— **Tolvaj urlasszony.** Nehány évvel ezelőtt — mindenki emlékszik rá — ugyszólván járványszerűen terjedt az uriosztályhoz tartozó asszonyok között a „kleptománia”. Napról-napra érték tetten hölgyeket, akik „valami felsőbb kényszernek nem tudván ellentállni”, egy beszámíthatatlan pillanatban elemeltek egy-egy vég selymet, gyűrűt, vagy egyéb ilyen „értéktelen” csecsebecsét. A megkárosított kereskedők panaszára a rendőrség a legkönnyörtelenebbül üldözte a „beteg” urinöket, amire alább hagyott a járvány. Azóta aztán csak szórványosan s nagyon elvétve fordultak elő olyan lopások, amelyekben urihölgy volt a tettes. Most, ugylátszik, felujulnak a régi szép napok. Budapesten, a mint lapunk jelentik, egy hónapon belül ma immár a negyedik lopási eset történt, a mikor a tolvajt — egy urinöt — tetten érték. *Fenyvesi Ignác* Károly-körút 9. szám alatti divatárúkereskedésébe néhány héttel ezelőtt egy urinöt állított be. Mikor hosszas válogatás után elment a kereskedő észrevette, hogy nyolcvan korona értékű áruja eltűnt. Akkor hiába mozgósította az egész személyzetét, hiába jelentette fel a lopást a rendőrségen, az asszonyt nem találták meg. Ma egy véletlen a büntető igazságszolgáltatás kezére játszotta a tolvajt. A Fenyvesi-cég

egyik segédje az utcán megismerte az asszonyt, bevitte a rendőrségre, ahol keserves sírások között be is vallotta a tettet. A magáról megfélemedezett uriaszonyt *Vörös Alfonz* né, született *Hende Gizellának* hívják. Letartóztatták.

— **A bikaviadalok első áldozata.** Budapestről táviratozzák: Az állatkertben most építik lázas sietőséggel a bikaviadalok arénáját. Az építkezésnél ma reggel 9 órakor halálos szerencsétlenség történt. *Malán János* 56 éves munkás az aréna tetején mintegy négy emeletnyi magasságban dolgozott. Közben egyensúlyt veszített és lezuhant a szédítő magasból. A szerencsétlen borzalmasan összetört testtel holtan maradt a földön. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Tűz.** *Dobró Pál* aradi lakosnak a pávadülön levő tanyáján ma délelőtt a bérsgazda gondatlansága következtében két szalmakazal meggyuladt és leégett. *Nán Miklós* bérsgazda ugyanis a kazal mellett pipázott és a pipájából kiesett tűz meggyújtotta a szalmát. A tűzhöz kivonult *Rámer István* tb. alkapitány és a gáji tűzoltóság *Mattakovsky* vezetésével. Az aradi tűzoltóság is megindult, de a mint a pécskai utra ért, a tűznek már vége volt.

— **Elveszett egy sárga szőrű dachshund kutya,** mely *Tricoli* névre hallgat. A becsületes megtaláló illó jutalomban részesül *Weitzer János* utca 11. sz. alatt.

— **Csodálatos azon eredmény,** melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol ugorkatej használata által elértek. Néhány nap után eltűnt az arcborról szepít, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ráncokat és redőket, az arcot fehérre, üdvé és finomra varázsolja anélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban, az összes szepítőszeret kiszorítja. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. és puder 1.20 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi *Balassa Kornél* gyógyszerára Budapest—*Erzsébetfalva*. Főraktár *Aradon Földes Kelemen* gyógyszerárban, *Vojtek és Weisz* drogueriarban. 3510

— **Püstyéni kura otthon.** Püstyén fürdő igazgatója olyan üdvös intézkedést léptetett életbe, mely hivatva van a sok csuzzellenes reklámszert csakhamar kiszorítani. Iszapját eredeti állapotban forgalomba hozza és pedig oly módon, hogy minden iszapküldeményhez 10 üveg eredeti forrásvíz járul, amelynek segítségével egy 5 kg-os láda iszapal teljes házi kura végezhető. Ezen házi kurát bárki saját otthonában kényelmesen alkalmazhatja. Hogy mennyivel nagyobb eredménye van egy ily reális gyógykezelésnek a csodaszerek felett, azt már minden orvos tudja; a nagyközönség, sajnos, csak kárán tudja meg. Az iszapnak *Aradon* is van raktára: *G. Földes Kelemen* gyógyszerárban, *Deák Ferenc* utca 11—12, hol egyúttal a használatra nézve kimerítő utasítás nyújtatik.

— **Parketta tükörfényes lesz** *Vojtek és Weisz* féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— **x— Pármal ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal eláztatott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcot finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcőrűk is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás ocljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó Béla* pipereszappangyáros, *Miskócon*. Kapható *Aradon*, *Vojtek és Weisz* gyógyáru kereskedésében, *Maresch Gyula* és *Hegedüs Gyula* kefe, pipere és illa-szer-üzletében. 611

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Zsaroló kibic.** Budapestről írják: A kávéházi kibicék egyik legveszedelmesebb fajtaját klasszikusan képviseli *Somogyi Izó* budapesti foglalkozás nélküli ügyvédsegéd, akit ma délelőtt zsarolás miatt vont felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék *Langer Jenő* dr. elnöke alatt. *Somogyi* nem elégszik meg azzal, ha a partnernek kellemetlenkedik, hanem képes arra is, hogy összetűzés esetén cunyan megrágalmazza az illetőt. *Somogyi* nemrég *Heller Arpád* dr. ügyvédi irodájában dolgozott és a

mikor állásától megvált, nem lévén egyéb dolga, beült a kávéháza és kibicelt annak a pártnak, a melyben az egyik játékos ex principális, *Heller dr.* volt. A kibic a játékosal szemben sok jogot vindik magának és *Somogyi* e hagyományos jog alapján igen természetesen tartotta, hogy a ceket nem fizeti, hanem az ügyvéd egyenlíti ki a számláját. Ez ment is egyideig, *Somogyi* pikolozott, cigarettázott és az ügyvéd fizetett. Végre bekövetkezett a meghasonlás, *Heller dr.* megtagadta a számla kifizetését. *Somogyi* kénytelen volt feltűnés nélkül távozni a kávéházból, azonban már másnap levelet írt az ügyvédnek, amelyben figyelmeztette, hogy amennyiben el nem küldi a sorok kézbesítőjével a neki járó husz koronát, leleplezi őt az ügyvédi kamaránál, a partnerénél, a kávéházi vendégek előtt. Az ügyvéd a levél miatt zsarolás oimén följelentette *Somogyit*, aki azzal védekezett, hogy ő csak jogos követelését igyekezett az ügyvéden behajtani.

Az **elnök**: Aztán miért járt magának az a 20 korona?

A **vádolt**: En a kártyajátéknál *csöndes társa* voltam *Heller dr.*-nak. Az ügyvéd egy *Lipót* körüti gabonakereskedővel kettős alsóst játszott. En előzetes megállapodás után nem *Hellernek*, hanem a partnernek kibiceltem és különféle jelekkel mindig tudtára adtam az ügyvédnek, hogy a kereskedőnek milyen lapja van.

— Tudja ezt bizonyítani is?
— Két tanum van, akik ezt látták.
— De arra van-e tanuja, hogy *Heller dr.* önt megbizta a jeladással?

— Erre nem is lehet tanum.
— Akkor nem is rendelhetem el a két tanu kihallgatását.

A bíróság ezután a vádlottat zsarolás vétsége miatt **három napi fogságra ítélte.** *Somogyi* az ítélet ellen fölebbezést jelentett be.

Sikkasztó bírósági végrehajtó.

(A Holtáclók hasznára.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 1.

A hódmezővásárhelyi kir. járásbírószágon több ezer koronás sikkasztás történt. A sikkasztó *Kiss Gyula* járásbírószági végrehajtó, akit a vásárhelyi rendőrség már letartóztatott, három ezer koronát kezel el. A sikkasztás részleteiről a következőket jelentik:

Kiss Gyula, a hódmezővásárhelyi kir. járásbírószágon alkalmazott végrehajtó, egy ingatlan elárverezése után, *Kóti Pál*, ref. egyházi gondnoktól, még ez év március havában 2986 korona 88 fillért vett át azon célból, hogy azt a vásárhelyi kir. adóhivatalba befizeti és azt elsikkasztotta.

A sikkasztás ugy esett meg, hogy a kir. járásbírószági *Kiss Gyula* bírósági végrehajtót küldötte ki egy ingatlan árverésére, amelyet az árverésen *Kóti Pál* gondnok vett meg. Az árverés foganatosításáról a végrehajtó pontosan betérjesztette a maga jelentését s az adóhivatalba is bemutatta a kezéhez fizetett bánatpénzt egyszóval az akták szerint eljárta kifogástalanul s az iratok letétettek a telekkönyvi irattárba.

Itt pihentek az akták zavartalanul egész e hó 28-áig, mikor szombat délelőtt *Kovács Mihály* vásárhelyi polgár jelent meg a telekkönyvi hivatalban s tudakolta, hogy a *Kóti Pál* által megvett ház át van-e már írva a *Kóti Pál* nevére?

Nagy Antal telekkönyvi irattárnok, miután *Kovács Mihály* neki azt mondta, hogy *Kótit* megvette a kérdéses ingatlant, előkereste az árverési iratokat, hogy a kellő felvilágosítást megadja, mely így hangzott:

— Nincs befizetve a vételár, az ingatlan azért nincs átírva.

Kovács Mihály erősködött, hogy de bizony be van az fizetve, de az irattárnok nem hagyta az igazát, mert ő azt jobban tudja.

Délután azután *Kovács Mihály* *Kóti Pállal* állított be a telekkönyvi irattárba, a ki felmutatta a *Kiss Gyula* végrehajtó által kiállított nyugtákat, melyek szerint f. év március 22 én

2000 koronát, március 28-án pedig 986 korona 88 fillért fizetett a kérdéses ingatlan vételárában.

Miután pedig ennek az iratok között semmi nyoma nem volt, *Nagy Antal* irattárnok a felekkel együtt azonnal *Kiss Bertalan* kir. járásbírószági jelentkezett, aki nyomban vizsgálatot tartván, megállapította, hogy *Kiss Gyula* végrehajtó az általa felvett 2986 korona 88 fillért a kir. adóhivatalhoz nem fizette be, miért is elrendelte azonnali előállítását.

A rendőrség azonban *Kiss Gyulát* nem találta a városban, mert külterületi végrehajtáson volt s így csak késő este, hazaérkezése után állíthatták a járásbíró elé, aki *Kiss Gyulát* kihallgatván, őt nyomban le is tartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte, egyszersmind pedig az esetről a szegedi törvényszék elnökét és a kir. ügyészt táviratilag értesítette.

Kiss Gyula végrehajtó azzal védekezik, hogy a kérdéses pénzüsszeget a zsebéből elvezette.

NAPIREND.

Június 2. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Urnapja. — Protestáns naptár: Urnapja. — Görög-keleti naptár (június 20.): Talalé. — A nap két óra 51 perckor, nyugszik 7 óra 33 perckor.

Köloséy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek *Aradra* küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, semmi, vagy kevés csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, június 1.

Delitözsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Bányadi irányzat mellett 24,000 métermázsa került forgalomba alig tartott, közben néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek bányadtak. Időjárás szép.

Estitözsde. Berlin $\frac{1}{2}$, Páris 10 magasabb.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	9.10—9.11
Rozs októberre	6.79—6.80
Zab októberre	5.78—5.79
Tengeri júliusra	5.28—5.29
Tengeri augusztusra	5.57—5.58
Repece augusztusra	10.70—10.80

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	9.04—9.05
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab októberre	5.73—5.74
Tengeri júliusra	5.27—5.28
Tengeri augusztusra	5.54—5.55
Repece augusztusra	10.70—10.80

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	642.25
Magyar hitelrészvény	749.—
Lezámitolóbank részvény	451.—
Rima-Murányi vasmű részvény	488.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	635.50
Közuti vasut	575.—
Városi villamos vasut részvény	329.50

Szeszüzet.

— Június 1. —

Mai jegyzéscink: Kész árú nagyban nyers szesz 149 korona, kicsinyben 152 korona; finomított szesz nagyban 152 korona, kicsinyben 154 korona hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott mész: 12.80—13.— korona mmávsánsként.

CSARNOK.

Ellentétek.

Írta: *Tutsekne-Bexheff Lilly.*

(Vége.)

A fiu különben szabályszerűen végezte tanulmányait. És végre is elérkezett az idő, mikor egészen önálló lett és irodát nyithatott magának.

Ella azt remélte, hogy itt marad Budapesten. De *Jenőnek* egészen más tervei voltak. Otthon megvannak az ismeretségei, ott sokkal

könnyebben boldogul. Minek vesződjön idefent a kezdet nehézségeivel? Ella kiszé szánakozva nézett rá. Milyen gyámoltalan volt ez a férfi, aki irtózott a küzdelmekről. Olyan pályán, a melyen mindent el lehetne érni. De csak annak, aki akarni tud.

— Otthon Jenő első uja Pali bácsihoz vezetett.

— Derék legény vagy őcsém — mondta az öreg ur és jóakarón a vállára veregetett.

Ez volt az első dicséret, amit valaha férfi hallott Domokos Pál szájából.

De aztán elborult az arca és röviden kérdezte: — Hát a nénéd mégis ott marad.

Pali bácsi most már nem volt olyan fukar, mint azelőtt. Szépen berendezte az őcséje irodáját. Sőt annyi szíveséget tanúsított iránta, hogy elment vele sorra az ismerőseihez. Nézzék meg, itt az új fűkális, ennek kell a pert adni ezután. Ilyen körülmények közt persze tárt karokkal fogadták mindenütt Jenőt. Hiszen a nagybátyja elég öreg ember már és végre is, nem viheti magával a sirba a vagyonát.

De Jenő nem felejtette el a régi elméleteit: hogy csak a gazdag embernek érdemes élni. Persze, csak úgy, ha minden különösebb fáradság nélkül jut a vagyonához. Várni pedig sohasem szeretett: azonfelül tudvalevő dolog, hogy a gazdag nagybácsik száz évig is élhetnek sokszor.

Beható szemlét tartott a városban. Reális gondolkozású ember volt. Ezután már a látogatásait is tervszerűen csinálta, s egy fél év múlva megkérte a szép, és gazdag Kovács Ducit kezét.

Pali bácsi most már nagyon okos embernek tartotta Jenőt. Sokra becsülte. Vele járt ő is Kovácsékhoz, aki ugyancsak figyelmesek voltak az öreg úr iránt.

Az igazat megvallva, Pali bácsi a hugát, Piroskát kissé elvirult, elhízott asszonynak találta Jenő jegyese mellett, és Ducit sokkal szívesebben csókolta meg. Vitt is neki pompás virágcsokrokat, még szebbeket mint a vőlegénye, s a menyasszony gyerekestvével sohasem ettek ennyi kugler bönbont.

És micsoda édes, bájos asszony lett a kis Duciból. B r mindig gyöngékedett: az arca puha és rózsás volt és gyönyörű volt a csipkés porgyoláiban, amint a pamlagon fekve fogadta a rokonokat, vagy nyáron, künn, a kertben, a függőágyon heverészett. Pali bácsi nem győzte hangoztatni, hogy a babaasszonyát kimélni kell. Főzőkanál- és varrótű-elméleteivel ellenkezőleg kijelentette, hogy Ducinak nem szabad a háztartással vesződni. A menyecske hálásan mosolygott az ilyen beszédekért. Az öreg ur szinte gyermek lett mellette. Ducit pedig maga is meg volt győződve róla, hogy sokkal kellemesebb dolog, regényeket olvasni, amelyekben az emberek mindig szerelmesek, mint kiadni a főzéshez az éléskamrából.

Jenőnek mindazáltal nem nagyon tetszett ez a fordulat. Fenn, Budapesten, tulságosan hozzászólt, hogy Ella gondját viselje. Sohasem kellett a kalapját, a botját, a kabátját keresni, mikor elment, bárhova is dobta le őket akkor, mikor hazajött.

Természetesen Pali bácsinak, a család fejének panaszkodott.

Az öreg ur erre is igen komolyan ismételte, hogy Ducit kimélni kell. Különbben is gazdag asszony, neki lehetnek szeszélyei.

— Hanem — folytatta ünnepélyesen — módunkban áll jól tenni valakivel. Ird meg a nénédnek, hagyja ott a koldus állását és jöjjön le a jólétbe, a kényelembe, az őcséje házához vezetni.

Nagy ünnegtagadásába került ez az elhatározás. De hát ne mondják, hogy ő gonoszlelkű ember, aki nem tud megbocsátani.

Jenő irt is Ellának.

A leány pedig odafent szomorúan mosolygott az őcséje levelén. Ugy érezte, tanácsolnia kell neki valamit. Megírta, szöktassa a feleségét lassan, gyöngédséggel, szeretettel, figyelemmel a munkához: mért sohasem jó, ha egy felesleges harmadik ember áll a házastársak között. Kettő jobban fogják megérteni egymást és boldogabbak lesznek.

Csupa jóakarattal válaszolta ezt, a maga belátása szerint. De otthon nagyon felháborodtak a levelén. Pali bácsi azt mondta, Ellának hálásnak kellene lenni a jóságukért, hogy egyáltalán visszafogadják és örülnie kellene, hogy

otthona lesz. Meg kell törni egészen ezt a fenéjéző teremtést.

Most már ő maga vette kezébe az ügyet. Ő maga irt.

A család érdeke kívánja, hogy Ella hazajöjjön. Gondolja meg, hogy hálával tartozik Jenőnek, aki oly soká a támasza volt. Meglehetősen száraz és parancsoló szavakban fejezte ki magát.

Aztán megjött e felelet is. Nagyon rövid volt. A család nem törődött velem, — ennyi volt az egész.

Domokos Pál szó nélkül zárta be az íróasztala fiókjába Ella levelét. Ilyen lázadásról, ilyen feneketlen hálátlanságról nem volt fogalma. Aztán elment a közjegyzőhöz és megváltoztatta a végrendeletét.

Ducit mellé pedig házvezetőnőt fogadott.

Mert azt a férfi lelkű leányt, aki helyt áll az életben, mint egy férfi, mindig lekicsinylik az asszony lelkű férfiak.

Baross-parki kioszk.

Ma csütörtökön

délután 6-tól fél 8-ig

és

este 8 órától 11 óráig

nagy

hangverseny

a csász. és kir. 33. gyalogezred zenekara által,

melyre a nagyérdemű közönséget meghívom.

Hideg étek, sütek és minden más kávéházi italokról, legjobb minőségben, gondoskodva van. Kitűnő villányi borok, kőbányai „Polgári Szent István-sör.”

Számos látogatásért esedez

Szűsz Mór, megbízott.

— Este belépti-díj 20 fillér. — 1545

Nyári színház.

Csütörtökön, 1904. évi június hó 2 án:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárrakkal:

A szép Meluzina.

Nagy látványos bohózat énekkel és táncokkal, 10 képben. Német után írta: Csepreghi Ferenc. Zenéjét: Caerny K.

SZEMÉLYEK:

Occania	Csigaházi E.	Hudri	Szadal F.
Meluzina	Aranyosy J.	Vudri	Ligeti V.
Habocska	Fóti Frida.	Róbert herceg	Bónis Lajos.
Napsugár	Pakei Margit.	Kunigunda	Fekete A.
Raymond gróf	Ternyei L.	Dulobella	Pajor Agnes.
Szervác	Arkossy V.	Egy tündér	Csepregi I.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, randes helyárrakkal:

Az asszonyregement.

Bohózat 3 felvonásban. Írta: Reiner Ferenc. Zenéjét szer-zette: Rosenzweig Vilmos.

SZEMÉLYEK:

Vukovics, bég	Győre Alajos.	Matelai	Pakei Margit.
Gavril, fia	Aranyosy J.	Szerencsi	Ligeti V.
Tetty Béla	Bónis Lajos.	Rézi	Pajor Agnes.
Ejzaki Emilia	Singhoffor V.	Pesti Mariska	Fekete A.
Lábas, szolgál	Arkossy V.	Mladen	Németh J.
Mandi Móni	Szadal F.	Bozo	Juhász S.

Kezdete este 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 1. —

Fehér Kereszt szálloda. Kapusy Károly kereskedő Szászrégen. — Guttmann Albert birtokos Budapest. — Löwy Sándor kereskedő Lippa. — Brück Miksa utazó Budapest. — Vadász Simon utazó Budapest. — Kőrös Dezső utazó Budapest. — Urbán István kereskedő Makó. — Báró Karb Tivadar bir-

tokos P.lla. — Freischberger Henrik utazó Bécs. — Hi freich Adolf utazó Bécs. — Kern Armin utazó Budapest. — Langhamer Mór utazó. — Baruch Sándor kereskedő Temesvár. — Rónay A. fréd kereskedő Bécs. — Fischer József kereskedő M.-Vásárhely.

Limbeck János

első magy. kir. szab. érekepersó-gyára és temetészrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetetlen jó édes anya, nagyanya és anyós

özv. bellusi Baross Sándorné

szül. földéaki Návay Josefínek,

f. évi június hó 1 én, hajnali 3 és fél órakor, életének 72-ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogultnak földi maradványai június hó 2 án, délután 8 és fél óra (csanádi palota). róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni.

Az engesztelő gyászmise áldozat június 11 én, délelőtt 9 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában a Mindenható-nak bemutatni.

Béke porairal

Arad, 1904. június 1.

Baross László,
Dr. Baross Ferenc,
Baross Boris,
Dr. Baross Lajos,
Dr. Baross Zsiga,
Baross Mária,
férj. ifj. Vásárhelyi L.-né,
gyermekel.

Vásárhelyi Sándor,
Vásárhelyi Erzsébet,
legifj. Vásárhelyi László,
Vásárhelyi Adrienne,
Baross Sanyika,
unokái.

Dr. Baross Ferencné,
szül. Andrányi Adrienne,
Dr. Baross Lajosné,
szül. Andrányi Elvira,
ifj. Vásárhelyi László,
menyei és veje.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari célokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénrel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salon

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétszer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Olcóság! Letkiismeretesség!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULA

Hirdetési Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hévízü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb szaunafürdővel, pompás ásványviz-szodákkal, kő- és kádfürdővel.

200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERÉSEBB
a KRIEGER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE!

ELŐZÉKENYSÉGI!

SZERENŐSE-NAPTÁR

INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályosajáték főeljárású helye.

110,000 aranyjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14,458,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztésen záloglevél-kölcsönökkel, melyek után

10% törlesztéssel:	20% törlesztéssel:
30 évre a költs. 10.50%-ra	30 évre a költs. 11.20%-ra
20 : : 8.50%-ra	20 : : 9.20%-ra
10 : : 6.50%-ra	10 : : 7.20%-ra
5 : : 4.50%-ra	5 : : 5.20%-ra

fizetendő járuléka a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

Szállodás: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.

100 szoba 2-20 k-ftal teljes felszereléssel és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és bajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidéknek kedvesek találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős előrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kétféle magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol

mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz. Nőgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- k-ft, hozzá szappan 1.- k-ft, post. 2.- k-ft.

Postai szállítási naponta.

Főszékhely: **Balassa Kornél**

Gyógyzertára: Budapest - Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

Ezerfolyó berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

BÉCS
Dresdnerstrasse 79-85.

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Venetian kiváló olcsó ének!

Előrangú angol és francia női ruhák-kalapot-áruháza

LEON és OLAI

Erzsébet-út 4. Könyves Lajos-utca 4.

Minden az ország minden részébe ingyen és bérmentve köldenek

LEGKÉPVEJEBB, LEGKÖRÖKÖLÉSEBB

KRIEGER-FÉLE

Shacia

- CRÉME 2 KOR. KORONA -
- PUDER 1. GYÓGYSZERTÁR -
- SZAPPAN - Budapesti, Kálvária-
- Tervezésen véve -

Elsőrendű berendezés. Legszélesebb

FRAISCHER

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház (Károly-körút)

258—1904. gsz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nagylegelő dűlőbeli 1. sz. 85 hold 527—1100 négyszögöl területű s jelenleg Daimel Lajos által bérelt földnek f. é. október hó 1-től való bérbeadása iránt folyó év június hó 6 án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: Holdanként 20 korona év bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1904. évi május hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

ALAPITTA TOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTA TOTT 1890.

Kosár Béla

Jemesvár, Józsefváros, Bonnaz-utca 15.

TELEFON 423.

Saját készítményű zongorák, pianók, harmoniumok, czimballmok elismert szerkezetek.

Idegen és külföldi gyártmányok a legelőkelőbb gyárhozól.

Kijátszott hangszerek.

Önműködő hangszerek, orchestrions

Kölcson intézet.

Javitások.

Hangolások.

754

Arjegyzékek ingyen.

272—1904. g. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Rákóczi utcában emelendő felsőleányiskola építési munkálatainak elvállalása iránt folyó évi június hó 6 án d. e. 10 órakor árlejtsést tart.

Kikiáltási-ár: I. Föld, kőműves, kőfaragó és elhelyező munkák 18444 kor. 84 fillér. II. Ács munka 3495 kor. III. Asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák 5744 kor. 50 fill. IV. Bádigos munka 1969 kor. 40 fill. V. Vas anyagok 4046 kor. 82 fill. VI. Szobafestő munka 400 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 50%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1904. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

== Intézetek, Gyárosok, Nagykereskedők figyelmébe! ==

Posner Károly Lajos és Fia

Első magyar vonalzó intézet, üzleti könyvek gyára, könyomda,
album-gyár és térképészeti müintézet

előkelő budapesti cég képviselőjét

Arad szabad királyi város

és Aradvármegye területére

átvette az:

Aradi Nyomda Részvény Társaság

A R A D,

József főherczeg-ut 22. sz.

Kérjük azon t. vevőket is, kik a fenti céggel eddig is összekötésben voltak, hogy szükség esetében forduljanak hozzánk!

Költségvetéssel, tervezetekkel díjmentesen
készséggel szolgálunk.

Telefon 151.

Uzlet:
Andrássy-tér 13. szám

Minoritapalota.

Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári műhely:
Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Épület horganydombormű és diszmű bádogos.

==== Csatornázási, vízvezetéki, fürdő szoba, légszuszfürdő kályhák berendezési vállalata. ====

Fémáru gyár

Electro Chemiai galvanizáló, ezüstöző, nikelező, rezesítő és fémciszoló intézet. Avult edények újboli czinezése.

Jégszekrénygyártás

Háztartási, vendéglősök, mézárások, cukrászok és ipari célokra.

1888

Saját készítményű legújabb szerkezetű üveg-jégszekrények

és teljesen szétszedhető erős horgannyal bélelt jégszekrények, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. Nagy raktár mindennemű háztartási és konyhaberendezési cikkekből ugymint bádog és zamáncozott főző edényekből, asztali és függő lámpákból. — Fürdő kádak, ülő és gyermek kádak, zuhanyok, ugy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlésebb és díszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

Hermann Miklós

vegyi tisztító és műfestő

Csernovits Péter-utca 19 szám,

ki a Fővárosban több évig működött, ajánlja magát a nagyszerű közönség b. pártfogásába.

Elvállal 1872

csipke függönyök,
szőnyegek stb.
vegyi tisztítását.

BRÁZAY-féle

Sósorszesz

Fürdővizben és mosdaskor használjunk kellő mennyiségű Brázay-féle sósorszeszt; nagyon üdítőleg hat a testre, különösen pedig kellemesen a bőrre.

3888-3

Az egész világból jövő

hálaíratok és elismerő levelek fényes bizonyítást tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösség és mindennemű arcztisztatlanság ellen feltűnő jó és utólrhetetlen készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feletalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Haner Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelmestetés: A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Telefon 331.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

a Szent Háromsághoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindennemű kül- és beltöldei különlegességek, szépitőszerek, arcziv-
zek, hőlgyporok, pipere és gyógyszerzappanok, kötszerek, illatszerek, irrigató-
rok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao
por, gyermektáplisztek, fogporok, szájvizek, hajszeszek, szobailatok, valódi
kölni viz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőr-
finomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Créme, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan, 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szájviz. Kellemes aromás szájviz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hőlgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 színben. Egy doboz 1 korona.

Gyermekeknek váltóláz, hideglelés, szamárköhögés ellen a legjobb hatású szer a valódi több-
szőrösen kitüntetett Rozsnyay-féle chinin cukorka. Valódi csak ak-
egy darab csomagoló papirosa Rozsnyay Máttyás névaláírással van el-
látva. Egy 10 drbot tartalmazó doboz 1 kor. 152

Műhely áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet május hó 1-étől Atzél Péter-utczából

Sina-utczai házamba

a román szemináriummal szembe

helyeztem át

s azt továbbra is

Czirkál Géza

ezég alatt magam fogom vezetni.

Midőn ezen áthelyezést b. megrendelők szives tudomására hozom, egyben kérem további támogatásukat ezégem iránt.

Teljes tisztelettel

1426

Czirkál Géza.

Centauria gyomorerősítő tea

gyomorgörcs, erős gyomorhurut, régi idült gyomorbajoknál és étvágytalanság ellen biztos szer. Biztos hashajtó idült vastag bélpangásnál, nehéz székelésnél minden fájdalom nélküli hashajtó **1 doboz 2 kor. próba doboz 1.20 kor.**
Hurut, nátha, köhögés nyálkásodás, köhögési és torokbeli ingernél kitünő hatású szer a

SENEGA MELLPASTILLA

1 doboz 1 kor.

1049

Kapható:

UDVARDI KOSSUTH PAL

Szűz-Mária gyógyszer-tárában.

Arad, Boros Béni-tér 13.

257—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város szegényekházában elhelyezett egyének részére a folyó évben szükséges ruhaneműk szállítása iránt folyó évi június hó 6-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: I. Fehérneműek és női ruhákra.

1. 148 drb. férfi ing rendes fehér vászonból á 3 kor. = 444 korona.
2. 5 drb. kórházi szines ing, 145 cm. hosszú á 3 kor 40 fillér = 17 korona.
3. 29 drb. Lőfi ing rendes fehér vászonból á 3 kor. 40 fillér = 98 kor. 60 fill.
4. 116 drb. férfi gatyá rendes fehér vászonból á 2 kor 90 fill. = 386 kor. 40 fill.
5. 18 drb. törölköző á 70 fill. = 12 kor. 60 fill.
6. 32 drb. vászon lepedő á 3 kor. 50 fill. = 112 korona.
7. 30 méter lábkapca vászon egy darabban á 30 fill. = 9 kor.
8. 20 drb. szalmazsák á 3 kor. 50 fill. = 70 korona.
9. 20 drb. szalmazsák párna á 2 kor. = 40 korona.
10. 18 drb. párna tok á 2 kor. = 36 korona.
11. 30 drb. fehér pokrócz téli takaró á 7 kor. 80 fill. = 234 kor.
12. 14 drb. női téli kabát á 3 kor. 80 fill. = 58 kor. 20 fill.
13. 14 drb. női téli szoknya á 4 kor. = 56 kor.
14. 10 drb. női téli fejkendő á 90 fill. = 9 kor.
15. 15 drb. női nyári kabát á 3 kor. = 45 kor.
16. 13 drb. női nyári szoknya á 3 kor. 20 fill. = 41 kor. 60 fill.
17. 15 drb. női nyári fejkendő á 40 fill. = 6 kor.
18. 40 drb. női barisnya á 80 = 32 korona.
19. 14 drb. női kék vászon kötő á 70 fill. = 9 kor. 80 fill.
20. 4 drb. női háló kötős kék meleg barchetből á 5 kor. = 20 kor.

Összesen 1652 korona 20 fillér.

II. Férfi ruhákra.

1. 26 drb. férfi téli kabát (barna loden dupla barchet béléssel) á 12 kor. 60 fill. = 327 korona 60 fill.
2. 48 drb. férfi téli nadrág á 5 kor. 50 fill. = 236 korona.
3. 21 drb. férfi téli mellény á 2 kor. 80 fill. = 58 kor. 80 fill.
4. 36 drb. férfi nyári kabát á 3 kor. = 108 kor.
5. 45 drb. férfi nyári nadrág á 2 kor. 80 fill. = 126 kor.
6. 30 drb. férfi nyári mellény á 2 kor. 40 fill. = 72 kor.
7. 4 drb. férfi háló kötős melé barchetből á 5 kor 50 fill. = 22 kor.
8. 22 drb. férfi kalap á 3 kor. 20 fill. = 70 kor. 40 fill.

Összesen 1020 korona 80 fillér.

III. Lábbeliekre.

1. 23 pár férfi bakancs á 8 kor. 40 fill. = 193 kor. 20 fill.
2. 6 pár női bőrczipő á 6 kor. 50 fill. = 89 kor.
3. 9 pár női posztó czipő á 5 kor. 40 fill. = 49 kor. 60 fill.
4. 9 pár férfi bőr papucs á 3 kor. 80 fill. = 29 kor. 70 fillér.

Összesen 310 korona 50 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1904. évi május hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel István, s. k.
aljegyző.

A maga nemében páratlan jó hashajtó szer az

„ALVO“

tabletta. — Felnőtteknél és gyermekeknél egyaránt kedvelt. Az „ALVO“ tabletta rendkívül kellemes ízű és fájdalom nélkül hat. A gyomorban rögtön feloldódik.

— Minden doboz használati utasítással van ellátva. —

Ára egy doboznak 90 fillér.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „SYLOL“ az egyedüli szer, mely mindenféle légzőszervi bajoknál rendkívül jó hatású. **SYLOL** sal bir.

Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti! A testsúlyt

gyarapítja! Heptikás embereknek valóságos megmentője:

Ára egy üvegnek 3 korona.

182

== Kizárólag kapható az egyedüli készítőnél: ==

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle
Igmándi keserűviz,

mely a **székrekedés** és azzal járó belső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorrellyvódás, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetes gyógyítója.
 Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítené.
 Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen gyógyszerész, Fejér Gyula, Dürr Kocsárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Daimel L., Guttman S., Lázár Gy., Tamasdán K., Berger J. és Aitmann Ede uraknál. Kapható **mindenütt**, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2-3-szori asználatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.
Fél üveg 30 fillér. Egész üveg 50 fillér.

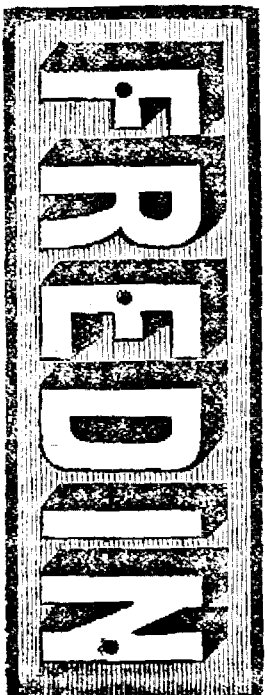

Szőlőbirtokosok figyelmébe!
 A 3-szor sodrott
szőlő kötözőfonál
 daczára annak, hogy 25%-al olcsóbb kötöző anyag, a Raffia hársnál tartósabb. Ajánlunk továbbá a legjobb minőségben jutányos árak mellett:

Gabona zsákokat.
 kender vászonból készítve.
Vizhatalan és nyersvászon ponyvák,
 ponyva és roletta vásznak.
Gép olajat.
 Gazdasági kötélárak, kendertömlő, Zsinegek és mindennemű hálókat.
 teljes tisztelettel
Erdélyi és Bácskai iparárú raktár
REICH B. KÁRDY FIA ÉS TÁRSA
 Andrassy-tér 6. Verboš ház. 1471

Kérjen
Selle és Kary-féle

a legjobb tisztítószert minden jobb cipőhöz sárga avagy fekete.
 Különösen ajánlatos Boxcalfs, Oscaria, Chevreaux és lakk-cipőkhöz!
Bécs, XII/1.

MEGJELENT!

Vásárhelyi Béla:

Arad jövője

című nagyérdekű röpirat.

Ára 30 fillér.

Vidéki előfizetőinknek kívánatra ingyen és bérmentve küldi az

ARADI KOZLONY
 kiadóhivatala.

Kovács Soma és Társa
Arad, Neuman-palota.

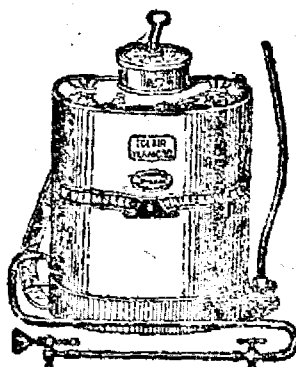
Nagy raktár elismert legjobb K ü h n e - gyártmányu

gazdasági gépekben.

Cséplőgépfelszerelések

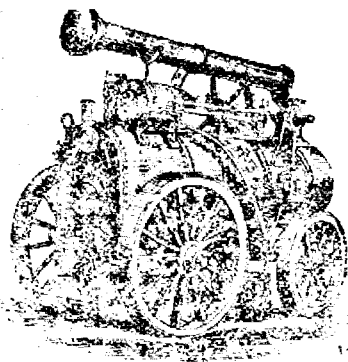
és anyagok: 1906

dobsin, rétegfém, szab. tőrekrosta és sziták, gépolaj és gépkenőcs, szijjak, zsák, ponyva, mentőszekrény stb.

Kovács- és gépész-
szerszámok.

Permetezők, kénporfúvók,
 pinczegazdászati eszközök.

Sok pénz!!
 400 koronát kereshet mellékesen bármily társadalmi állású egyén, minden risico nélkül. Minden kérdezősködésekért „A. B. 17.” jegy alatt a „Mercur” hirdetés iroda Stuttgart (Bergstrasse) továbbít.

Magyar királyi Államvasutak.

79754—1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évi szeptember hó 1-től 1905. évi augusztus hó végéig terjedő időre szükséges 10,000 métermázsa repceolaj szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírt mennyiség csak megközelítő szükségletet képezvén, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezen mennyiségnél egy negyedrészt erejéig többet vagy kevesebbet megrendelhesen.

Az ívenként egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1904. évi június hó 28 án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott olaj értéke 5% a legkésőbb 1904. évi június hó 27 én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291—96. számú általános szállítási és a fenti anyagok szállítására vonatkozó 111330—901. számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módoszatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai ipar és kereskedelmi kamaráknál betekinthező.

Az ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándakozóknak a fent nevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánatra postán megküldetik.

Budapest, 1904. évi május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Rohitsch-Savanyúkút

Steierország.

Vasút, posta és sürgönyhivatal. Prospectus ingyen.

Gyönyörű fekrés, ozonduz, teljesen pormentes levegő. Modern komfort, pezsgő társadalmi élet.

Uj hydro-elektro-mechano-therapeutikal gyógyintézet. A legmodernebb igényeknek megfelelő: hidegviz, villany és kádforrók. Beleértézés, pneumotikus kamara, gőz és hőkamrák villanynyal párosítva. Massage, napfürdő és gyógytorna. — Kipróbált gyógyhely gyomor-, bél-, máj-, vesebaj, chronicus székrekedés, Hamorrhoida csomók, epekő, elszáradás, cukorbetegség, torok és gégebántalmak gyógyítására. Karisbaddals Marienbaddal egyenrangu gyógyforrások.

11207—1904.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minis-
teriumnak intézvénye nyomán ezen-
nel közhírré tesszük, hogy a vá-
ros közönsége által a honvéd had-
apród iskolánál létesített alapít-
ványi helyek egyike a folyó tanév
végén üresedésbe jön és az 1897.
évi XXIII. t. cz. értelmében szer-
vezett honvéd hadapród iskolák I.
évfolyamában az 1904—1905. tanév
kezdetén betöltetni fog.

Az alapítványi hely elnyerésére
vonatkozó, s a pályázati hirdet-
mény értelmében kellően felsze-
relt kérvények folyó év július hó
1-ig Arad sz. kir. város polgár-
mesteréhez nyújtandók be.

A pályázati feltételek a városi
katonai ügyosztályban betekinthe-
tők.
Arad, 1904. évi május hó 28.

A városi tanács.

Magyar királyi államvasutak.

63089—904. A. I. c. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak
hivatalnokai, altisztei és szolgál-
nyugdíjintézetének tulajdonát ké-
pező házakban teljesítendő kömü-
ves-, festő- és mázoló tatarozási
munkákat biztosítani kívánván, e
munkák elvállalására nyilvános pá-
lyázat hirdettetik.

Pályázni lehet az összes házak-
ban előforduló munkákra együtte-
sen vagy pedig külön egy vagy
több házban végrehajtandó mun-
kák elvállalására.

Felhívatnak e munkákra pá-
lyázni óhajtok, hogy lepecsételt,
sajátkezűleg aláírt ajánlataikat f.
évi június hó 9-ik napjának déli 12
óraig a magyar királyi államvas-
utak igazgatóságánál (Andrássy-ut
78. sz. A. I. c. ügyoszt.) benyujt-
sák, a hol azok ugyane napon
nyilvánosan fel fognak bontatni.

A munkák végrehajtásához kö-
tött feltételeket tartalmazó ajánlati
minta, valamint a költségszámítás
a rendes hivatalos órák alatt reg-
geli 8 órától d. u. 2 óráig ugyan-
ott megkapható.

Az egy korona bélyeggel ellá-
tandó ajánlat, melyhez az ivenként
20 filléres bélyeggel ellátott és sa-
játkezűleg aláírt költségvetés is
csatolandó, következő felirással
nyújtandó be: „Ajánlat a m. kir.
államvasutak hivatalnokai, altisztei
és szolgál nyugdíjintézetének tu-
lajdonát képező házakban teljesít-
endő tatarozási munkákra.”

Az ajánlati összeg 5, azaz öt
százaléka bánatpénz gyanánt leg-
későbbben az ajánlati tárgyalást
megelőző napon, vagyis június hó
8-án déli 12 óráig készpénzben,
vagy óvadékképes értékpapírokban
a m. kir. államvasutak főpénztárá-
nál letendő.

A letéti jegy az ajánlathoz nem
csatolandó.

E feltételeknek meg nem felelő,
valamint később érkező ajánlatok
figyelembe nem vétetnek.

A magyar királyi államvasutak
igazgatósága fentartja magának
azt a jogot, hogy a beérkezett aján-
latok felett szabadon dönthessen.

Budapest, 1904. évi május hó 15.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Kaiser-Borax

Naponkinti használata a mosdó vízben.

A vegyileg tisztított Kaiser-Borax a legtermészetesebb, legjótékonyabb és legegészségesebb szappanszere a bőrnek, mely a vizet puhítja, az erdős és tisztátalan bőrt gyógyítólag hat, nemkülönben a bőrt finomra és fehérré teszi. Nagyon értékes antiszeptikus szer a száj- és fogak ápolásánál, vagyis mint gyógyszer. Elővigyázat a borárlásnál! Csakis a piros kartonba valódi, mely 15, 30 és 75 fillért kapható. Sohasem csemagelalán! Továbbá: Pasta Mack-szappan, Kaiser-Borax-szappan, Lillemtej-szappan, Tola-szappan, Kaiser-Borax-fogpor és az illatos Kaiser-Borax egyedüli szállítója Ausztria és Magyarország részére: GÖTTLIB VÖITH, WIEN. III/1. 1528

A minorita templommal szemben!

Törlesztéses kölcsön.

A kölcsönt kereső közönség szives figyelmébe!

Az utóbbi időben több oldalt oly hirdetések tétetnek
közszé a lapokban, a melyben a lehetetlenségig olcsó tör-
lesztéses kölcsönt ígérnek.

Ezen ígéretekét sohasem válthatják valóra, mert a
hirdetett feltételek merőben ellenkeznek a bankok és taka-
rőkpénztárak szabályaival és kamat tétéivel. Czéjük hang-
zatos hirdetésükkel az ügyfelet lépre vinni és huza vona
által kényszer helyzetbe hozni, hogy az időközben megszer-
zett, a hirdetettől sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen
igénybe venni.

En összeköttetésem révén tisztelt ügyfeleimnek, kik
bizalommal hozzám fordulnak mindenkor a legelőnyösebb
feltételek mellett szerzem meg a szükséges kölcsönt 15—
63 évi időtartamra, minden előzetes költség nélkül.

A feltételeket az összeg nagysága után fogom kö-
zölni, és tetszése szerint elfogadhatja vagy visszautasíthatja
azokat anélkül, hogy bármiféle karpótlást igényelnék fá-
radozásomért, vagy a meg nem szavazás esetén az addig
felmerült kiadásokért.

Teljes tisztelettel

Berger József

jelzőalag és hitelközvetítési irodája 1494

Arad, Andrássy-tér 8.

A minorita templommal szemben!

MINDEN HOLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCBŐRRE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arczkiszéplőanyagot. Masszaz-
hoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az ezen készítmények valódiak, a melyek ezimerecs védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1075

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battyány: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Borsosvén: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi
Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Ármán, Elekén: Kij. Pekker István,
Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahoncon: Molnár István,
Győrkon: Masznyik Dániel, Kie-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kus-
agotán: Fejes Lajos, Körtöcsen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsbázán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halma-
gyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kókész János, Pankován:
Fosovits Gusztáv, Pityarson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szomlakon: Hauszler Sándor,
Tanczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Tornaigó Géza arak gyógyszerárakban.

T. cz.

Van szerencsém b. tudomására adni,
hogy Aradon, belváros Választó-
tér 20. szám alatt

épület- és bútortasztalos műhelyt

nyitottam,
hol minden e szakmába vágó munkákat
legolcsóbb árak mellett készítek.

Elvállalok minden a szakmába vágó
munkát ugyanint épületek, valamint min-
dennemű üzlet-bútorokat a legújabb sty-
lus szerinti elkészítését, vagy azok javi-
tását

legjobb kivitelben, lehető legolcsóbb
árak mellett.

Sok évi tapasztalataim, melyet **Im. Cséller István** asztalos gyárában sze-
reztem, valamint legjobb száraz anyag
elhasználása által azon kellemes helyzet-
be jutottam, hogy becses rendelőimnek e
térben bármilyen igényeknek megfelelhettek.
Magamat a n. é. közönség szives párt-
fogásába ajánlva 1245

maradok tisztelettel

Pápay Lajos,
asztalos mester.

11144—1904.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa, a
m. kir. honvédelmiügyi ministe-
riumnak értesítése nyomán, ezen-
nel közhírré teszi, hogy a közös
hadsergebéli hadapród iskolákban
az 1904—1905. tanév kezdetén
részben ingyenes, részben tandij-
fizetéses és egészen ingyenes ma-
gán alapítványi hely fog betöltetni.

Miről az érdekelték azzal érte-
sítettnek, hogy a részletes felté-
telek a városi katonai ügyosztályban
betekinthe-
tők.

Arad, 1904. évi május hó 28. án.

A városi tanács.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztálanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nátánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummirozott kender-csővek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetezők

szakszerű javítása elfogadtatik.

Felvilágosításokat teljes egészében ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. sz.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetések felvételnél a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. sz.
Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovathban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Akinek

ismeretség híján

házasútra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdaságra, kulcsárra, vinczellőre, kertészre,

kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége

Aki

bérbeadni kíván

birokat, házat vadászterületet,

halászatot, telket, kocsit, lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csejt, ha az

„ARADI KOZLONY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Műépítési irodában

tervezésben és szerkezetekben jártas építési rajzoló Aradon alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban.

Egy modernül épült

új családi ház, magyar-utca 17 sz. alatt szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 1401

Butorozott szoba

külön bejárattal azonnal kiadó. Andrassy-tér-20. sz. 18. ajtó. 1874

Kiadó

egy nagyobb lakás, Szabadság-téri kilátással, augusztus 1-től. Bővebbet Hunyadi-u. 1. sz. alatt. 1542

Országiszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be- küldésével bementve 1 k. 30 f., mint ke- resztöltés tokban küldve, a gyűrtetés ellen vedve. 100—750 drbig a bémentes- tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia

kiadóhivatala Arad.

Kutakat épít,

mélyít és fur

Licsmann József

kutmester

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Két szobás lakást keresek

irodának

a Boros Béni- avagy Andrassy- tér közelében. Lehetőleg föld- szinti és teljesen különbejáratu (kapu alól) legyen.

Ajánlatok „Iroda“ jeligével a kiadóhivatal közvetít.

Seiler Bertalan

passományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindentéle passományos és gombkötő árukban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban. Elvállal 528 minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

A gurahonczyi cementgyárba vizsgázott

fűtő

azonnali belépésre

kerestetik.

Ajánlatok és jelentkezések ugyanoda kéretnek. 1537

Uj üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint helyben Forray-utca 4. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő üveg, porcellán, kép keret és lámpa raktárt nyitottam 704

Ifj. Fitus József

cségom alatt, hol egy üveg, porcellán mint képek és keretek, lámpák nagy vá- lasztékban, mik az árak feltűnő olcsósá- ga folytán nagy feltűnést keltenek; kü- lönösen ajánlom építők ésasztalos arak ügyelmébe épület üvegezési vállalatomat ugyszintén vendéglős araknak nagy raktáromat, mely minden új mintákkal fel van szerelve. Az árak feltű- nő olcsók és kedvezők. Kölcson edény minden alkalmra. A legcsé- kyebb bevásárlásnál az ismert fény- kép kedvezmény.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben Weitzer János utca 7. sz. a Szalkai Ármán cég alatt létezett

könyvkötő üzletet

átvettem s azt a

Minorita - palotában

(a leányiskolával szemben)

Sárossy Vida István

cég alatt vezetni fogom, és az e szakmá- ba vágó minden munkát elfogadok. A mi- édon magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlom, főtörökvé- sem oda fog irányulni, hogy nagyra- becsült megrendelőim minden könyveit a legnagyobb mértékben kielégíthessem.

1317

Kiváló tisztelettel

Sárossy Vida István.

Egy uri lakásra berendezett jó- karban lévő

H A Z

a Ferdinánd-utczában örök áron eladó.

Bővebb felvilágosításért a ki- adóhivatalnál. 1539

Kerékpár és varrógép raktár.

Kalmár * József

villanyműszerész

ARAD, Salacz-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

Varrógépek, kerékpárok

kedvező részletfizetések

mellett kaphatók.

Készít telefon- és villanycsengő

berendezéseket. 1538

Nagy szakember javító-műhely.

8846—1904. kh.

Hirdetmény.

Mint hogy bérmozgalmak, tün- tetések és más hasonló rendelle- neességek alkalmával sohasem te- kinthető kizártnak az, hogy na- gyobb arányu rendőri intézkedések megtétele válik szükségessé, — nehogy a rendőri intézkedések vég- rehajtása alkalmával azok is be- sodortassanak, a kik talán ártatlan- nul és anélkül, hogy abban cse- lekvőleg részt vettek volna, — keveredtek az esetleges mozgalom- ba, — most a kőműves munkások bérmozgalmak alkalmából figyel- mettetem a közönséget, hogy a mun- kások esetleges mozgalmától min- dennemű csoportosulástól, — a me- lyek egyrészt a személybiztonságot, testi épséget veszélyeztetik, a sza- bad forgalmat és a közlekedést gá- tolják, — másrészt a rendőri in- tézkedések végrehajtását akadá- lyozzák és csak összeütközésekre és egyéb kellemetlenségekre ve- zetnek, — a saját érdekében is tartózkodják.

A szülőket, gyámokat, tanon- czokat tartó iparosokat, kereskedő- ket pedig figyelmeztetem, hogy a gondozásuk alatt álló, valamint a felügyeletükre bízott gyermekeket, tanoncokat az esetleges moz- galomtól annál is inkább távortart- sák, mivel ellen esetben a netán be- következő következményekért törvényes felelősséggel tartoznak. Arad, 1904. évi június hó 1-én. Sarlot Domokos, főkapitány.

Sodronyüveg
felvilágítók, gyári- és műhelyablakok, melegházak, kertészetek, verandák, padozatok stb. stb. ozájaira,
a jelenkor legjobb üvegezési anyaga.
Szállítja az
Aktiengesellschaft für Glasindustrie
vorm. Friedr. Siemens cég
Neusattl, Elbogen mellett.
(Csehszország.)

Más gyártmányok: Mindennemű üvegek, üvegárók, préselt üvegek, öntött üvegek, táblaüvegek, kivágott üvegek (Stanzglas), szabadalmazott üvegek élelmi szerek elte- véséhez és egyéb célokra, stb. stb. 3499

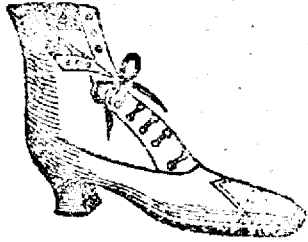
Szabott gyári árak minden czipő talpán.

A „TURUL” CZIPŐGYÁR R. T.

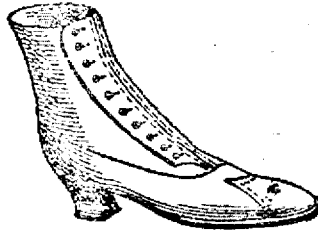
főraktára Aradon, Andrásy-tér, Minorita-palota, Deutsch Zestvérek üzlete mellett
a **nyári** idényre ajánlja világhírű rendkívül olcsó czipőárut.

Kiváló minőség!

Férfi czugos czipő
frt **2-25.**

Városi
és megyei
telefon
537. szám.

Csinos kivittel!

Női czugos bőrczipő
frt **2-20.**

Elegáns női fűzős cipő 2.25
Gombos czipő . frt 2.75

Divatos formák
különlegesség Goodyear-Welt,
amerikai rendszerű czipők. 626

Női barna bőrczipő fűzős 2.50
Gombos czipő . frt 2.75

Varrónő,

ki jó ízléssel a legkényesebb igényeknek is megfelelően készít **női és gyermek toletteket**, házakhoz ajánkozik. Továbbá házon kívül is.

Szíves megkeresések esetleg levélileg kéretnek, melyre pontos választ személyesen adhatok.

A t. cz. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Hugyetz Róza,

női szabó, Kápolna-utca 2.
református templommal szemben.

3141

Ékszer tárgyak

legnagyobb választékban kapható
csakis

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész-nél

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Ugyanott mindenféle más tárgyak megvétetnek vagy átcseréltetnek.

Veszek 1076

zálogcédulákat.

Telefon 438.

Költözködésre

ajánljuk általánosan elismert

Rovarporainkat

melyek bolhák, svábok és poloskák irtására
biztos hatással bírnak.

Kapható:

30, 50, 1.- 1.50, kor. dobo-
zokban, és kimérve. 118

Vojtek és Weisz

drogueria és parfümeria nagykereskedésében

ARADON.

VAJDA BENO

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

műfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombirozása feltűnő olcsón jótállás mellett fájdalommentes foghuzás 2 korona. 1247

Teljesen beültetett
termő 1523

SZŐLŐ

Gyorokon a hegyen

kolnával és berendezéssel

e l a d ó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Elismert legjobb szabásu

divat-bluzok

rendkívüli nagy választékban

STERN M. A.

női felöltő-áruházában

ARADON, Andrásy-tér, az új Minorita-templommal szemben.